

Mengšan

Glasilo Občine Mengeš, maj 2021, letnik XXVIII, številka 5

Godbenice in godbeniki so znova v živo zaigrali skupaj po skoraj sedmih mesecih.

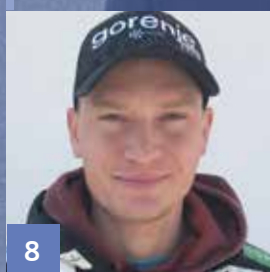
Mengeš je moj drugi dom

Vabilo na javni dogodek EkoReka ob Pšati

Moje zime malo drugače

Kvalifikacije za olimpijske igre v namiznem tenisu

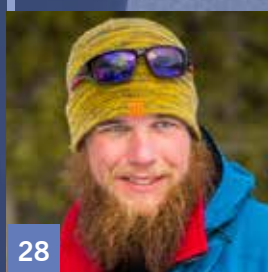
Razstava Arven Šakti Kralj Szomi

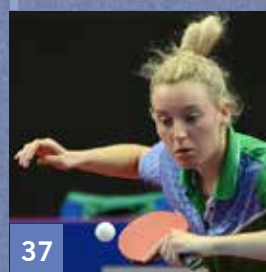
8

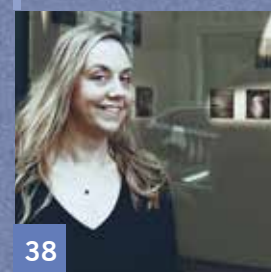
13

28

37

38

Isčete dobro avtosolo?
RAZLIKA SE IMETAJE

1999 RETOS
GARANCIJA 100% na zadovojstvo

AKTUALNI TERMINI TEČAJEV

SOLO VOZNIJE

- **TEČAJ CPP kat "BE" (avto prikolica)**
25.05.2021 ob 16.00 uri
- **TEČAJ PRVA POMOČ**
26.05.2021 ob 17.00 uri
- **TEČAJ CPP kat "B" (avto)**
01.06.2021 ob 16.00 uri
- **TEČAJ CPP kat "A" (motor)**
08.06.2021 ob 16.00 uri
- **IZPIT ZA TRAKTOR**
14.06.2021 ob 16.00 uri
- **TEČAJ CPP kat "C" (tovornjak)**
21.06.2021 ob 16.00 uri
- **TEČAJ CPP kat "CE" (tovornjak + prik.)**
23.06.2021 ob 16.00 uri
- **TEČAJ VARNE VOŽNJE (izbris točk)**
14.05.2021
- **TEČAJ VARNE VOŽNJE (mladi vozniki)**
15.05.2021
- **TEČAJ ZA VODITELJA ČOLNA**
zbiramo prijave za junij
- **TEČAJ za viličar, TGM, Varstvo pri delu**
zbiramo prijave

040-158-000 Jasna

Turistično društvo Mengeš organizira ob prazniku občine Mengeš, v nedeljo, 6. junija 2021, med 8. in 12. uro

tradicionalno vsakoletno športno akcijo z naslovom »VSI NA TRIM«

Članice in člani TD Mengeš to prireditev organizirajo že 39. leto.

Vabljeni!
TD Mengeš

Prosimo, da se udeleženci držijo navodil NIJZ, ki bodo takrat v veljavi!

NAPOVEDNIK AIA AIA – MLADINSKI CENTER MENGEŠ
OB MAJA 2021

MLADINC zaradi pandemije COVID-19 program izvaja v skladu z aktualnimi Vladnimi ukrepi. Na dogodke in dejavnosti se je potrebno predhodno prijaviti. Prijave in info na: drustvo.aia@gmail.com, fb drustvo aia, T:070-732-070.

KAJ SE DOGAJA
POTEKA preko aplikacije ZOOM ali v MC AIA, v skladu z ukrepi

- * virtualno predavanje **NARCISIZEM – kaj je to, kako ga prepoznati in kako se zaščititi**, v sredo, 19.5., ob 18:00 (Lucija Sikok)
- * virtualno predavanje **9666 km PO NACIONALNIH PARKIH ZDA**, v petek 21.5., ob 19:00 (Zoran Furman)
- * **okrogla miza EKO REKA**, v soboto, 22.5., od 9:00 do 11:00, v Mladincu ali preko ZOOM, v skladu z ukrepi (REVIVO, Eva Horvat)
- * virtualno predavanje **ZA 1 MESEČ V PERU, BOLIVIJO IN ČILE**, v petek 28.5., ob 19:00 (Tina Škorjanc)
- * virtualno predavanje **KAKO SE IZVLEČI IZ ZANKE, NIKOLI BITI DOVOLJ DOBER**, v sredo, 2.6., ob 18:00 (Bogdan Rahten)
- * virtualno predavanje **DIETE (naturopatski pristop)**, v petek, 4.6., ob 19:00 (Mateja Kržin)
- * virtualna delavnica **HITRI ZMENKI – SOOČANJE MLADIH S TRGOM DELA**, v sredo, 9.6., ob 18:00 (Cene ŠTUPAR)
- * virtualno predavanje **HAWAII – Otok kontrastov in visokih energetskih vibracij**, v petek, 11.6., ob 19:00 (Lidija Božič)
- * virtualno predavanje **NAMIBIJA**, v petek, 18.6., ob 19:00 (Kofol Rok)

PLES IN VADBA
POTEKA preko ZOOM ali v živo, glede na ukrepe, v plesni dvoranci in MC AIA

- * **HIP HOP: malčki** v sredo, od 17:00 do 18:00; **mlajši pionirji** v torek, od 17:00 do 18:00, v sredo, od 18:00 do 19:00; **starejši pionirji** v torek in četrtek, od 18:00 do 19:00; **mladinci** v torek in četrtek, od 19:00 do 20:00; **članska skupina** v četrtek, od 20:00 do 21:00 (Sanja Tomšič)
- * **HIP HOP MAMICE: ob ponedeljkih**, od 19:00 do 20:00 (Sanja Tomšič)
- * **NIRVANA + darilo pol ure sproščanja: vsako sredo**, ob 20:00, v Mladincu (Maja Sršen)
- * **PILATES: ob sredah**, od 19:00 do 20:00 (Sanja Tomšič)

UČENJE IN SVETOVANJE

- * **BREZPLAČNA UČNA POMOČ** na daljavo ali v živo, glede na ukrepe, termin po dogovoru, od 10. leta dalje, za dijake in študente (Maša Povše idr.)

**Ob prazniku občine Mengeš
29. maj – Trdinov dan
želimo vsem občančkam in občanom
lep in bogat praznik**

Turistično društvo Mengeš

Rok Posavec s. p.
GSM: 031 470 724
montazaposavec@gmail.com

montazaposavec
IZRABO INZANJE

- svetovanje, izmera in montaža notranjih vrat
- prodaja in montaža vseh vrst kljuk za vrata (enodelnih, deljenih, varnostnih)
- Dodaten **6 % popust** na nakup + montažo notranjih vrat in podbojev

**Akcija - ob naročilu več kot 7 vrat,
vam vsako 4. kljuko podarimo!**

lipbled.
Pesem gozda v vašem domu!

Kazalo

4	Občina
8	Intervju: Anže Lanišek in Aleš Selak
12	Mengeški utrip
16	Loka pri mengšu
20	Dobeno
22	Zanimivo
24	Zdravje in dobro počutje
27	Mengeška preteklost
28	Moja zgodba
32	Kultura
38	Šport
39	Nekrolog
40	Pisma bralcev
43	Nagradna križanka

SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenaročene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljavanja nenaročenih prispevkov. Nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Potrebno jih je oddati v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v .jpg formatu ter velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevki oddani po tem roku ne bodo objavljeni v tekoči številki. Hvala za vaš trud!

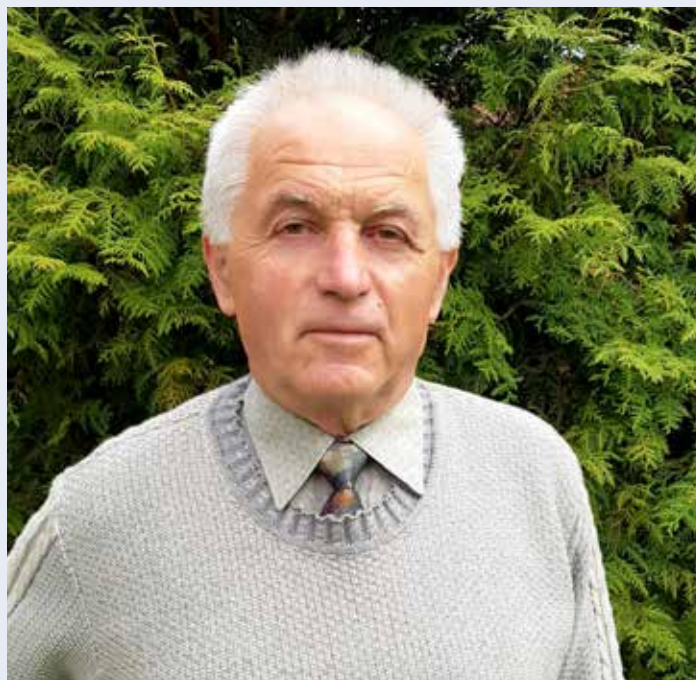
Prispevke in oglase oddajte najkasneje do 31. maja 2021

MENGŠAN - JAVNO GLASILO OBČINE MENGEŠ

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, www.menges.si;
Odgovorna urednica: Urška Vahtar, 031 880 824, e-pošta: mengsan@menges.si;
Uredniški svet: Rok Burja, Peter Gubanc, Franc Hribar, Bogo Ropotar, Matic Slokan, Tomaž Štebe; Lektoriranje: Grega Rihtar s.p. (za Artline d.o.o.); Oblikovanje in prelom: Artline d.o.o., tel.: 01 7291190, artline.design@siol.net, www.artline.si; Tisk: Schwarz, d.o.o.; Distribucija: Pošta Slovenije d.o.o.; Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, tel.: 01 7247106, e-pošta irena.kosec@menges.si; Naklada: 3.300 izvodov; Revija: izide enajstkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš; vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357.
Spletne izdaja: Mengšana ISSN 2536-3999

Fotografija na naslovnici: Avtor foto: Maja Keržič. Na sliki Mengeška godba in Boštjan Per.

Naslednja številka Mengšana izide v petek, 11. junija 2021

Najlepši mesec v letu je maj

Nanj me vežejo najlepši spomini. Iz otroštva se spominjam, kako smo morali otroci počakati vsaj do začetka maja, da so nam starši pustili hoditi bos naokrog, saj je bila prej zemlja premrzla. V maju so se razcveteli vsi travniki in gozd se je odel v lepo zeleno barvo.

Maj je mesec ljubezni, mladosti in tudi mesec praznovanj. Po mrzlih zimskih mesecih je maj prvi topel mesec, ko se lahko s prijatelji družimo v naravi in ne prinese že vsak veter prehlada ali angine.

Mesec maj začnemo s praznovanjem praznika dela. Delo je zame velika vrednota in dobrina. Vsako delo je častno in treba ga je opravljati z veliko mero odgovornosti. Znanje, dobri medčloveški odnosi, materialni pogoji za delo, vse to nam pomaga lažje opravljati delo. O delu so naši predniki oblikovali več pregovorov, ki kažejo, kakšen odnos naj ima posameznik do te vrednote. Kdor ne dela, naj tudi ne je ali Lenoba je vseh grdob grdoba, Najhujša je utrujenost od brezdelja, nemški pregovor pa pravi: Kolikor slabše delo, toliko glasnejše pozavne. Pregovori so nastajali prek izkušenj in so odraz človekovega odnosa do dela.

Če vesoljni svet začne mesec maj z mednarodnim praznikom dela, pa mesec maj v naši občini končamo z občinskim praznikom, ko se spomnimo na rojstvo našega rojaka, pisatelja in zgodovinarja Janeza Trdine, ki je bil rojen v Mengšu.

Ob občinskem prazniku bi rad zaželel vsem prebivalcem naše občine, naj poglobijo svojo pripadnost kraju. V Mengšu se že pozna, da je za številne postal samo kraj za spanje. Dobrodošli so vsi ljudje, vendar kraj pričakuje, da bodo vsi prebivalci skrbeli za dobre odnose v kraju in s svojimi talenti prispevali k razvoju in sožitju. Ameriški predsednik J. F. Kennedy je dejal: »Ne sprašuj, kaj tvoja država lahko stori zate, vprašaj se, kaj ti lahko storiš za državo.«

Vprašajmo se, kaj lahko vsak od nas stori za soseda, za ulico, za vas, za občino, za državo, za ...

Lepo praznovanje ob občinskem prazniku želim vsem!

Peter Jemec

Spoštovane občanke, spoštovani občani

Po dolgem času, ko nas še vedno obdaja in pri načinu življenja omejuje koronavirus, se je težko izogniti pogovoru o tej zadevi, pa vendar vidimo, da se stvari počasi premikajo na bolje z upanjem, da bomo kmalu zaživel tisto polno življenje, ki smo ga bili vajeni.

Kar čudno in nestvarno se nam zdi, da moramo v tem času preišljevat, kam bomo lahko šli, s kom se lahko družimo in kdaj se bomo morali vrniti domov. Vse te omejitve in ukrepi nas omejujejo in utesnjujejo, pa vendar si sam ne upam trditi, da je bilo vse storjeno prav, ali bi lahko nekatere stvari izpeljali bolje ali se jih lotili na bolj pragmatičen način. Ljudje smo socialna bitja, čutimo pripadnost drug drugemu z željo, da se družimo, da ustvarjamo in živimo polno življenje. Prepričan sem, da nas večina pogreša in potrebuje tudi pridih kulture oziroma prisotnost raznih kulturnih ustvarjalcev, ki so nam velikokrat popestrili in polepšali trenutke, ki se jih v tem času radi spominjamo. Posamična kulturna društva v občini Mengeš so nam preko družbenih medijev vsaj delno izpolnili naše želje, in nam predstavili svoje delo in nas s tem navdušili in delno potešili naše želje. Vsem, ki ste se lotili teh zahtevnih projektov, se iskreno zahvaljujem v svojem imenu in imenu občanov. Mengeški godbeniki so nas na takšen način razveselili pred novim letom, pa tudi prvomajska budnica je bila izvedena z vsemi priporočili NIJZ. S svojim delovanjem so začela tudi športna društva, saj sta prav šport in rekreacija eni od oblik, ki so jo zelo pogrešali predvsem v društvih, kjer izvajajo redno tekmovalno dejavnost. Na novo je zaživel tudi Atletski klub Mengeš in prav veselje je pogledati in poslušati zadovoljne starše, ki opazujejo svoje otroke in mladino ob tovrstni dejavnosti. Vem, da v tem kratkem uvodniku ne morem povedati vsega, kar bi želel, pa vendar ne zamerite tisti, ki vas ne omenjam. Približuje se nam občinski praznik in tudi praznovanja ob občinskem prazniku. Glede na to, da v lanskem letu zaradi že prej omenjenih razlogov (koronavirus) nismo izpeljali enega od zelo pomembnih dogodkov, to je otvoritev večnamenske športne dvorane za občanke in občane in obenem tudi ogled, lahko rečem, tega prelepega objekta, ki so se ga najbolj razveselili učenci OŠ Mengeš. Za njih pa smo vseeno pripravili manjšo otvoritveno slovesnost. Upam, da se bomo lahko ob takem dogodku kmalu poveseleli vsi skupaj.

Vsem devetošolcem, ki letos zapuščajo osnovno šolo, želim veliko sreče pri nadaljnji izbiri na njihovi poti, vam, spoštovane občanke in občani, pa predvsem ostanite zdravi.

Franc Jerič, župan

Cesta Zgornje Dobeno–Rašica čaka na fino preplastitev

V letu 2020 je Občina Mengeš pristopila k sanaciji cestišča Zgornje Dobeno–Rašica. Cestni odsek je bil izbran v dogovoru z Vaškim odborom Dobeno. Sanacija cestišč na Dobenu je nujna zaradi prometne varnosti najbolj izpostavljenih udeležencev v prometu, saj se zaradi vse večje poseljenosti na Dobena promet iz leta v leto povečuje.

Cesta Dobeno

Občina Mengeš je konec leta 2020, po izboru najugodnejšega izvajalca (podjetje KPL, d. o. o.) na javnem razpisu, začela prvo fazo rekonstrukcije ceste Zgornje Dobeno–Rašica (oznaka JP 753021, na odseku med stacionažo km 4,24 do km 4,78). Rekonstrukcija omenjenega odseka ceste je bila zahtevna na celotni trasi, saj je bilo treba najprej izkopati trdne kamnine oziroma uporabiti pnevmatsko kladivo za razbijanje skal.

Na cestišču Zgornje Dobeno–Rašica je bilo tako najprej razširjeno in sanirano cestišče v spodnjem, ravninskem delu ceste, nato je bila urejena preglednost na najbolj nevarnih odsekih. V sklopu rekonstrukcije je bila urejena tudi javna razsvetljava, podporni zid in odbojna ograja na strmejšem delu ter celostna ureditev odvajanja meteorne vode.

V začetku maja se na cestišču Zgornje Dobeno–Rašica izvajajo ključna dela. V letu 2020 je bila že izvedena nosilna asfaltna plast (grobi sloj), sledi pa izdelava obrabno-zaporne asfaltna plasti (»fina sloj«).

Kot vsako leto bodo tudi v letu 2021 v dogovoru z Vaškim odborom Dobeno, s primarnim namenom zagotavljanja varnosti v prometu, sledila obnovitvena in investicijsko vzdrževalna dela na posameznih odsekih cest na Dobenu.

Besedilo in foto: Tina Drolc za Občinsko upravo

Zgrajen manjkajoči hodnik za pešce na Glavičevi

Na Glavičevi ulici je bil aprila zgrajen manjkajoči hodnik za pešce v dolžini pribl. 60 metrov z ureditvijo odvodnjavanja na tem delu Glavičeve.

Občina Mengeš v sklopu investicijsko-vzdrževalnih del na javnih površinah vsako leto izvede dela z namenom izgradnje manjkajoče infrastrukture. Redno izvajanje vzdrževalnih del na prometnih in drugih javnih površinah je pomembno predvsem za izboljšanje prometne varnosti, zagotavljanje nemotenega odvodnjavanja, ne nazadnje pa tudi za zagotavljanje enotnega oblikovanja naselij in s tem prijetnega življenjskega okolja za občane.

Besedilo in foto: Tina Drolc za Občinsko upravo

POPRAVEK – POLETNI ČAS CENTRA ZA RAVNANJE Z ODPADKI DOB

V zadnji številki glasila Mengšan smo objavili napačne informacije glede obratovalnega časa Centra za ravnanje z odpadki Dob v poletnih mesecih.

Center za ravnanje z odpadki od 1. aprila do 31. oktobra obratuje:

- od ponedeljka do petka, od 14. do 20. ure;
- v soboto, od 8. do 18. ure (in ne do 20. ure, kot je bilo pomotoma zapisano).

Vsem bralkam in bralcem se iskreno opravičujem!

Besedilo: Tina Drolc za Občinsko upravo

Za varno oskrbo s pitno vodo se obnavljata vodovod in kanalizacija na Pristavi

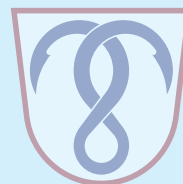
Investicijsko-vzdrževalna dela na vodovodu in kanalizaciji na Pristavi v Mengšu se izvajajo v skladu s terminskim planom. Zaradi specifičnosti del, dnevno je namreč treba razbijati skale, je potrebna posebna prometna ureditev oziroma daljša zapora ceste. Delne zapore so se začele aprila, občasne popolne zapore pa se bodo nadaljevale vse do zaključka del, predvidoma v prvi polovici junija 2021.

Občina Mengeš in JKP Prodnik sledita predvidenim načrtom obnove vodovodnega in kanalizacijskega omrežja v občini Mengeš. Vsako leto se v skladu z načrtom obnovitvenih del sanirata vodovodno in kanalizacijsko omrežje. Primarni cilj obnove gospodarske javne infrastrukture je varno in nemoteno zagotavljanje pitne vode občanom in ustrezno urejeno odvajanje komunalne odpadne vode. V letu 2021 je bilo za investicijsko-vzdrževalna dela določeno območje Pristave, ki je posebej zahtevno zaradi prometne ureditve, saj je zaradi obnovitvenih del potrebna dalj časa trajajoča zapora ceste.

Uroš Drobež, vodja investicij v občini Mengeš, je povedal: »Obnovitvena dela na Pristavi potekajo v skladu s terminskim planom. Zahvala gre tudi prebivalcem območja, za njihovo strpnost in sodelovanje. Potrudili se bomo, da bodo dela zaključena čim prej, ko bo to mogoče.«

Besedilo in foto: Tina Drolc za Občinsko upravo

Za projekt regionalne kolesarske poti Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana pridobili podporo za črpanje evropskih nepovratnih sredstev

Regionalna kolesarska povezava od Kamnika do Ljubljane bo namenjena dnevni migraciji prebivalcev na delovno mesto in mesto šolanja v občinah Kamnik, Mengeš, Trzin in Ljubljana. Franc Jerič, župan Občine Mengeš, je pojasnil: »Na občini Mengeš smo pristopili k projektu, ker verjamemo, da lahko pomemben del dnevnega motornega tranzitnega prometa skozi občino Mengeš poteka tudi na okolju bolj prijazen način, na kolesih. S spodbujanjem vseh, ki dnevno potujejo v Ljubljano ali Kamnik, da za transport uporabijo kolo, bomo v naši občini povečali kakovost bivanja in seveda posredno tudi spodbujali k zdravemu načinu življenja.« Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš, ki sodeluje na projektu, je povedal: »Naloga projektne skupine je bila, da določi prioritete, traso in seveda pridobi kar največ nepovratnih sredstev. Sedaj bo naša skupna naloga, da spremenimo naše navade in začnemo kolo uporabljati pri vsakodnevni opravilih.«

Regionalna kolesarska povezava Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana bo dolga 13,74 km in bo dnevnim migrantom v regiji omogočila trajno mobilnost ter povečala kakovost življenja prebivalcev v omenjenih občinah in kot spodbuda za zdrav način življenja.

Projekt Regionalna kolesarska povezava Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana v skupni vrednosti 3.823.271 EUR vodi projektna pisarna Občine Kamnik, ki je ob podpori vključenih občin uspela pridobiti podporo za črpanje nepovratnih sredstev, od tega 2.485.327 EUR (65,01%) iz Evropske unije in 621.331 (16,25%) EUR iz državnega proračuna, preostanek v višini 716.612 EUR (18,74 % od celotne investicije), pa Občina Kamnik v višini 210.892 EUR, Občina Mengeš v višini 217.643 EUR, Občina Trzin v višini 268.202 EUR in Mestna občina Ljubljana v višini 19.874 EUR.

Na začetku leta 2020 je na območju občine Kamnik, občine Mengeš, občine Trzin in mestne občine Ljubljana živel 337.651 prebivalcev, od tega skoraj 13.500 prebivalcev dnevno potuje med omenjenimi občinami na delovno mesto in na šolanje. Z vzpostavitvijo regionalne kolesarske povezave, ki bo povezala najgosteje poseljene dele regije in največji migracijski center, se tako vzpostavlja priložnost za uporabo koles za vsakodnevna opravila in s tem uresničuje cilje trajnostne mobilnosti. Poleg dviga kakovosti bivanja, varovanja okolja in spodbujanja zdravega načina življenja se s kolesarsko povezavo omogoča kolesarjem tudi udobno in hitro povezavo do javnega potniškega prometa. Kolesarska infrastruktura v urbanih območjih se prilagaja že definirani rabi prostora oziroma prostorskim razmeram, na območjih zunaj zgoščenih naselij pa se vzpostavljajo varne poti.

Kolesarska povezava se bo začela v občini Kamnik, v Podgorju oziroma na Duplici in se bo vzporedno z regionalno cesto nadaljevala po Mengeškem polju vse do krožišča v Mengšu.

Trasa regionalne kolesarske poti Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana

Kolesarska povezava se bo začela v občini Kamnik, v Podgorju oziroma na Duplici in se bo vzporedno z regionalno cesto nadaljevala po Mengeškem polju vse do krožišča v Mengšu. V občini Mengeš bo potekala skozi središče Mengša oziroma po Slovenski cesti do južnega krožišča, kjer bo zavila proti zahodu ter se nadaljevala skozi naselje Loka pri Mengšu proti Trzinu. V občini Trzin bo potekala po industrijski coni, kjer bo v veliki meri potekala rekonstrukcija oziroma izboljšava obstoječe kolesarske poti. Na koncu industrijske cone bo kolesarska povezava na obstoječem semaforiziranem križišču prečkala Štajersko cesto in v nadaljevanju potekala po že obstoječi enostranski dvosmerni kolesarski stezi. Povezava se bo zaključila v Mestni občini Ljubljana, in sicer na križišču Dunajske in Štajerske ceste, od koder poteka naprej že obstoječa kolesarska povezava čez Črnuče.

V občini Mengeš bo regionalna kolesarska povezava potekala v varovalnem pasu regionalne državne ceste Mengeš–Duplica do krožišča (Mengeška obvoznica). Preko krožišča se bo trasa nadaljevala po Slovenski cesti, skozi središče Mengša, vse do južnega krožišča z obvoznico. V krožišču bo zavila proti zahodu v smeri Liparjeve/Gasilke ceste, kjer bo zavila proti jugu skozi naselje Loka pri Mengšu vse do meje z občino Trzin.

Načrtovana ureditev je v skladu s prometno ureditvijo občine Mengeš, saj se z novo izgrajeno obvoznico tranzitni motorni promet umika iz središča mesta oziroma s Slovenske ceste. Na predvideni trasi ni nikjer urejenih površin za kolesarje, na Liparjevi ulici in Gasilski cesti so na vozišču označeni piktogrami »sharrow«. Kolesarska povezava bo v naravi deloma zgrajena kot nova kolesarska pot, deloma kot kolesarski pas na vozišču in deloma kot »sharrow«.

Regionalna kolesarska povezava Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana bo dolga 13,74 km in bo sestavljena iz petih tipov kolesarskih površin, kolesarske poti v dolžini 4,87 km, kolesarske steze v dolžini 2,15 km, kolesarskega pasu na vozišču v dolžini 3,36 km, kolesarske površine na pločniku v dolžini 0,29 km in kolesarske površine na prometnih pasovih v dolžini 3,06 km.

Besedilo in foto: Tina Drolc za Občinsko upravo

Nove nepovratne finančne spodbude Eko sklada socialno šibkim občanom

Eko sklad je aprila 2021 objavil dva javna poziva za zmanjševanje energetske revščine, in sicer za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud socialno šibkim občanom za investicije v energetske obnove njihovih stavb ter za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso.

Z drugim javnim pozivom ZERO500, ki se izvaja v okviru Programa ZERO500, je gospodinjstvom z nizkimi prihodki kot prejemnikom denarne socialne pomoči in/ali varstvenega dodatka na voljo 3,85 milijona EUR nepovratnih finančnih spodbud za investicije v naslednje ukrepe večje energetske učinkovitosti eno- ali dvostanovanjskih stavb, zgrajenih pred 1. 1. 2003:

- toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru,
- toplotna izolacija fasade,
- vgradnja energijsko učinkovitih oken in/ali vhodnih vrat,
- vgradnja sprejemnikov sončne energije za pripravo tople vode,
- vgradnja toplotne črpalke za pripravo tople vode,
- vgradnja lokalnega prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka.

Nepovratna finančna spodbuda je lahko dodeljena za izvedbo ukrepa ali kombinacije ukrepov, ki se bodo začeli izvajati po datumu veljavnosti tripartitne pogodbe, ki jo sklenejo vlagatelj, izvajalec posameznega ukrepa/kombinacije ukrepov ter Eko sklad.

Vlagatelj lahko vloži vlogo na javni poziv do dodelitve vseh razpoložljivih sredstev oziroma do objave zaključka javnega poziva v Uradnem listu RS.

Višina nepovratne finančne spodbude znaša 100 % upravičenih stroškov investicije, vendar ne več kot 9.620 EUR z DDV oziroma v primeru, da je strešna kritina stavbe dotrajana, je za ukrep toplotna izolacija strehe možno dodeliti višjo spodbudo, vendar ne več kot 15.000 EUR z DDV.

Prejemnikom spodbude bodo energetske prenove prinesle dejanske prihranke pri stroških za energijo. Gospodinjstvom z nizkimi prihodki se bo zmanjšala poraba energentov in električne energije, ki za njih predstavlja velik odstotek vseh življenjskih stroškov.

Program ZERO500 sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada.

Za socialno šibke občane je na voljo tudi javni poziv 86SUB-SO-COB21 za nepovratne finančne spodbude za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso v stanovanjskih stavbah. Namen poziva je zmanjšati prekomerno onesnaženost zraka z delci PM10 in s tem izboljšati kakovost zunanjega zraka ter povečati rabo obnovljivih virov energije in energijsko učinkovitost v stanovanjskih stavbah. Skupna višina sredstev po tem javnem pozivu znaša 0,5 milijona EUR.

V okviru poziva se dodeljuje nepovratna finančna spodbuda za zamenjavo stare kurilne naprave v stanovanjskih stavbah z:

- novo kurilno napravo na lesno biomaso, ki zagotavlja toploto centralnemu sistemu ogrevanja (kotel na lesno biomaso) ali
- novo enosobno kurilno napravo na lesno biomaso, namenjeno zlasti ogrevanju prostora, v katerega je postavljena, vključno s štedilniki s posredno ogrevano pečico ali brez nje.

Višina nepovratne finančne spodbude znaša do 100 % priznanih stroškov naložbe, vendar ne več kot 8.000 EUR za nov kotel na lesno biomaso in ne več kot 4.000 EUR za novo enosobno kurilno napravo na lesno biomaso.

Vlagatelj se lahko prijavi na javni poziv do objave zaključka javnega poziva v Uradnem listu RS.

Upravičene osebe za prijavo na javni poziv so prejemniki denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka.

Občanom so za nasvete in podrobnejše informacije glede možnosti prijave na voljo energetske svetovalci energetske svetovalne mreže ENSVET. Več informacij je na voljo na spletni strani Eko sklada, kjer so natančneje opredeljeni pogoji in zahteve javnih pozivov.

Vir: Eko sklad
Občinska uprava Občine Mengeš in Eko sklad

Mengeš je moj drugi dom

25-letni Anže Lanišek, Domžalčan, zadnjih nekaj let živi v Kranju. V Mengšu, kjer je od leta 2005 član Smučarsko skakalnega kluba Mengeše preživel velik del svojega otroštva. Nekdanji »nadomestni oče«, kot omenja Anže, je njegov dolgoletni trener SSK Mengeš, Aleš Selak. Aleš si je med drugim tudi zastavil cilj, da bi imeli leta 2030 na olimpijskih igrah dva Mengšana. Za Anžeta je letošnja najuspešnejša sezona v karieri – z osvojenim odličnim tretjim mestom na svetovnem prvenstvu v Oberstdorfu in devetimi mestom v skupni razvrstitvi svetovnega pokala v skokih. Za te izjemne uspehe mu je čestital tudi župan Franc Jerič, ki ga je na Občini Mengeš sprejel skupaj z Alešem Selakom. Sledil je zanimiv pogovor.

Anže, verjamem, da so vas v intervjujih že marsikaj spraševali. Katerega vprašanja vam še niso postavili, pa bi bilo zanimivo za bralce?

Hm, kaj pa vem, saj v bistvu so me vprašali že skoraj vse! Ta trenutek sedaj ne vem iz glave, česa me še niso vprašali.

Aleš: Zagotovo te niso še vprašali, kakšne barve je bila tvoja prva žoga (*smeh*).

Anže: Verjetno res. Bila je bela. Nekaj časa sem namreč treniral smučarske skoke in nogomet skupaj.

Verjetno je bilo to kar zahtevno usklajevati?!

Res je. Mesec ali dva sem treniral oboje, potem pa sem enostavno pregorel. Tako sem se moral odločiti le za en šport. Rekel sem si, nogomet bom lahko še igral, potem ko bom star 60 let. Smučarskega skakanja pa se takrat enostavno ne bom mogel naučiti. Nogomet pa že vsi recimo »znamo«, smučarskega skakanja pa je le bolj neobičajno, nevsakdanje.

Kaj je bilo tisto, da ste takrat kot mlad skakalec vztrajali v skokih?

To je tisti občutek, ki je najboljši sploh zaradi velike hitrosti, ki jo dosežemo s skoki. Uživaš pri tem. Občutek, ko vidiš, da greš čez vse črte in ta občutek je najboljši. Enostavno ne da se ga primerjati. Mi sedaj drvimo s hitrostjo okoli 130 km/h ali pa 120 km/h po zraku. Tam se hitrosti ne merijo, bi pa bilo zanimivo. Meri se vedno pri odskočni mizi, vendar skozi zrak še vedno pridobivamo na hitrosti.

Aleš: Jaz mislim, da je bilo to predvsem tudi zaradi dobrih treningov, dobre družbe. V Mengšu recimo, če na treningih ni dobre družbe, energije, bo verjetno malokdo hodil

*"Prepričan sem bil, da bo dobil kolajno."
Aleš Selak, trener SSK Mengeš.*

po stopnicah desetkrat gor in skočil dol. Po treningu smo dostikrat igrali tudi nogomet. Enkrat, ko boš trener Žaba, boš videl, da ima trener pred vsakim skokom svojega tekmovalca precej več adrenalina kot tekmovalec. Potem pa imaš še deset takšnih »mandeljcev« (smeh). Kot trener si najmanj želim, da bi kdo padel. Po drugi strani si pa tudi želim, da bi skočil daleč, da ima dobre pogoje. Zdaj je morda lažje, ko imamo aplikacije. Ampak še vedno to ni stoodstotno zagotovilo, da bo vse v redu. Mi pravimo, da z dobrimi pogoji prihaja tudi forma. Lahko še tako dobro skočiš, če nimaš dobrih pogojev, nimaš možnosti za dober skok.

Je pa vsa stvar šla že tako daleč, da so vsi skoki postali nekakšna formula 1, kjer moraš imeti še srečo, da si zraven, da dobiš pravi material, dobre pogoje, da vstaneš na pravo nogo jutraj. Za vrhunski rezultat na tekmovanju se ti mora že jutraj vse »poklopiti«.

Kaj si na primer rečete, ko ste na vrhu skakalnice in se pripravljate na skok?

Največkrat si rečem: »Kaj je meni tega treba!« – skoraj vedno na kakšni večji skakalnici, kjer skačem prvič. Ko pa se enkrat spustiš, pridobiš hitrost in vidiš, da je to to, poskusiš izkoristiti vse. Občutek je neverjeten, lahko bi rekel, da je to res velik užitek.

Da si lažje predstavljamo – koliko je dejansko treningov za morebiten takšen uspeh, kot ste ga dosegli, od začetka, ko ste vstopili v ta šport in do sedaj, ko ste profesionalc?

Ko sem začel, je bil trening trikrat tedensko, po enem letu se že nekako uvajajo petkrat na teden in to popoldne. Trening traja 1,5 ure. Se pravi 4 do 5 ur za trikrat na teden. Če je to petkrat, je to že sedem do osem ur. Toda zdaj, ko smo postali profesionalni, moraš biti 24 ur ves čas z glavo pri stvari. Vzameš si nekaj počitka, ampak se vedno si tam za to, da se čim bolj pripravljajo. Delaš vse, kar je v tvoji moči, da postaneš najboljši.

Sezono so zaznamovali epidemija in t. i. »mehurčki«. Kako je bilo to videti?

Mehurčke smo imeli tudi že pred sezono. Na primer, ko smo imeli priprave v Planici. Na ledeni smučini smo trenirale vse tri reprezentance – selekcije. To pomeni reprezentanca A, B in mladinci. Vsi smo spali in skakali v Planici. Nekako smo imeli ta svoj »mehurček« in noben »zunanji« ni mogel vstopiti.

To smo delali po tedensko nekaj dni. Ko si prišel domov, si se moral držati istih ljudi in nisi smel hoditi drugam. Večinoma smo ostali doma. Zaradi tega smo tudi prišli skozi sezono brez okužb. Konec koncev, če se že pred sezono ne bi držali ukrepov, bi lahko cela sezona propadla. Tega si nobeden ni

Sprejem Anžeta Laniška in trenerja SSK Mengeš Aleša Selaka pri županu Francu Jeriču. Župan mu je čestital za izjemne letošnje rezultate.

Anže je v Mengešu preživel velik del svojega otroštva, kjer je treniral skoke v Smučarskem skakalnem klubu Mengeš.

želel in zato smo se res strogo držali vseh postavljenih pravil.

Kako je bilo to za vas in za vašo družino?

V bistvu je sedaj že malo lažje, ker sin Lan že ve, da je oče čez zimo bolj malo doma. Moja

žena, starši in ožji družinski člani poskrbijo, da se veliko stvari uredi brez mene.

Ta podpora je zagotovo zelo dragocena!?

Res je. Ta podpora mi pomeni največ. Če tega ni, potem tudi na skakalnici ne moreš

»Dejstvo je, da si želim še več ...,« pravi Anže o svojih željah za nadaljnjo športno kariero.

funkcionirati tako, kot bi si sam želel. Težje se je osredotočiti, če doma ni nekaj v redu.

Aleš: Vsi to vemo in mu damo mir, da pride do regeneracije, ki je potrebna, da lahko sploh telo zdrži. Kljub vsemu so to psihični in fizični napori. Bistvo vsega sta dobra regeneracija in čista glava.

Anže: V bistvu se še sam nisem večkrat zavedal, kdaj in kako sem dejansko utrujen. Vse to se nabira in pride za tabo. Enkrat sem imel problem, da sem drugi del sezone pozimi pregorel. Enostavno nisem več znal skočiti. Nabralo se je toliko vsega, da sta bili ta nasičenost in utrujenost preveliki. Če ni te svežine, enostavno ne gre. Tako v nogah kot tudi v glavi. Res se moraš vsak teden resetirati, tako telo in glavo, da lažje funkcioniša naprej.

Ko omenjate »glavo«, pri športnikih je velik poudarek tudi na psihološki pripravljenosti. Kako je pri vas poskrbljeno za to?

Sodelujem s terapevtko, ki mi pomaga že od majhnega. Zadnjih pet let delava res intenzivno. Nekako takrat se je začela tudi moja kariera obračati v pravo smer. Ne samo v rezultatih, ampak tudi, da jaz poskušam urediti svojo glavo, da sem na pravem mestu in da me ne ponese neka evforija. Enostavno vedno se učiš. V mojem primeru moja terapevka Meta odigra veliko in ključno vlogo pri vsej moji pripravljenosti, ker od tu vse izhaja, iz nas samih in okolice. Kakor se zdijo skoki zelo individualen šport, so po drugi strani še vedno tukaj ekipa in domači. Vse to imaš vedno okoli sebe in res želiš, da je vse čim bolj postavljeno in urejeno.

Kaj je še ključno za vaše dobre rezultate?

Delati moraš čim bolj na konstantnosti. Če imaš konstantne skoke, potem je veliko lažje

za dober skok. To konstanto potem poskušam dvigovati vedno višje, vendar gre korak po koraku. Spomnim se, ko sem na treningih velikokrat skakal tako dobro kot Peter (Prevc), kdaj še boljše, ampak na tekmi se je videlo, kako je on s svojo kilometrino vedel, kaj mora narediti in kako. Mogoče en ali dva rezultata uspeta, vendar kmalu lahko spet prideš nazaj na nič. Torej, treba je graditi čim bolj konstantne skoke in tehniko ter biti sproščen.

Kako se sproščate, na splošno?

Da se sprostim, si za dobro voljo prižgem glasbo. Vse rad poslušam. Ko sem doma, se malo poigram s sinom, z avtomobilčki. Zelo mu je všeč, če mu prižgem glasbo in potem

pleše. Tako da bo kavč treba kmalu zamenjati, ker velikokrat skače po njem (*smeh*). Predvsem se skušam tudi oddaljiti od brskanja po telefonu, saj to odvrne mojo osredotočenost. Dostikrat sem s sabo nosil »Playstation« (*igralno konzolo, igrice*). Potem pa sem spoznal, da to enostavno vzame preveč energije in sem nehal.

Bral sem o dopaminu, kaj vse povzroča in sem videl, da sem res mogoče malo preveč igral. In potem sem si rekel, da ga sploh ne bom več vzela s sabo. Ker to je neko umetno neuravnovešenje svojega telesa.

Aleš: Res je. Začaran krog je. Veliko slišim o tem, tudi moja hčerka, ki se ukvarja z odvisnostjo od računalniških igrice, pravi, da je to zelo nevarna odvisnost.

Anže: Mislim, da moraš na koncu sam priti do tega. Druge poti ni. Postaviti si moraš prioriteto. Toliko se je v mene vložilo in vlaga se še vedno. Veliko zame naredijo tudi doma, moja družina. In sem zaradi tega tudi prenehal.

Imate kakšno destinacijo, ki vas sprošča?

V bistvu ne, pomembno je, da sem na zraku. Najbolj me sprosti sneg. Tudi, ko pade sneg, rečem, da bi rad kidal. Žal pa med sezono ravno nisem doma, ko sneg zapade in mi ne uspe nikoli kidati snega. Rad tudi smučam s turnimi smučmi. Našel sem spet neki novi hobi, vendar to počnem v zelo omejenem obsegu. Na dopust pa grem letos prvič v tople kraje.

Aleš: A ni to zanimivo, da imamo radi takšne hobije, ki nas utrudijo. Če ima Žaba dva meseca na leto možnosti za kaj drugega, si lahko to v omejenem obsegu res privoščiš. Vrhunskim športnikom je mladost dostikrat od-

»On je bil moj nadomestni oče,« omeni Anže Lanišek za Aleša Selaka.

»Občutek je neverjeten, lahko bi rekel, da je to res velik užitek,« pravi o skokih Anže Lanišek.

vzeta. Ampak, če daš na tehniko, je to boljše kot nekemu, ki ga vzame ulica, nekemu, ki ima preveč časa in ne ve, kaj bi sam s seboj. V tem primeru od majhnega dobiš delovne navade in samodisciplino. Jaz se za Žabo po koncu kariere sploh ne bojim, ker ima te stvari urejene. Tudi bivši skakalci so vsi lepo poskrbeli za življenje po karieri in naprej lepo živijo.

Kakšen je vajin odnos z Alešem sedaj, ko ne trenirate več v Mengšu?

Sva neprestano v stiku. Več kot imam podpore, tudi Alešovo, in če vsi delamo v isto smer, je to super. Midva sva bila vedno nekaako tako, on je bil moj nadomestni oče.

Moraš imeti prave ljudi okoli sebe, jaz sem imel Aleša. Pri vsem tem sta me podpirala starša. To je tisto, kar potrebuješ, pravo podporo, ne »forsiranja«. Nekoč sem želel iti z morja domov. Oče me je naložil v avto in sem šel domov, na priprave z Alešem. Ni mi bilo do morja, ker tako rad skačem.

Aleš: Pogosto se slišiva, malo predebatira-

va. Pošljeva si kakšen filmček (s treningov, tekem). No, sploh ne delujeva tako profesionalno. Žaba mi pošlje sliko s kolesa in me vpraša, kako sem. To je to, ni vse samo analiza. Veliko se pogovarjava, kot je rekel, konstruktivno. Se tudi skregava, nič takega, na koncu vsak pride do tega, kar hoče. Jaz povem, kaj mislim, on odgovarja nazaj. Ampak leta gredo naprej, jaz sem bolj potrpežljiv, on je postal bolj potrpežljiv. Zadnje čase pa opažam, da je vedno pogostejša beseda – mogoče. Ni dosledno samo »naredi tako in tako in nič drugače«. Ni nujno, da se strinjava, ampak hočeva odpreti eno tako konstruktivno debato. Ima dobre lastnosti, da takrat, ko je bolj eksploziven, nato premisli o svojem odzivu. Ima tudi to kvaliteto, da se opraviči. To je zame zelo pomembno pri človeku, ki želi biti vrhunski športnik.

Aleš, vi ste v Mengšu še vedno polno »vpeti« v treniranje skakalcev?!

Že od ustanovitve. Ne vem, kaj, ampak nekaj me žene po še večjih uspehih.

»Spomnim se, ko sem prvič videl fante skakati, sem si rekel, da to moram poskusiti. Nikoli me ni bilo strah poskusiti kaj takega,« pove Anže.

Kaj je tisto več?

Zastavil sem si cilj, da bi imeli leta 2030 na olimpijskih igrah dva Mengšana. Mislim, da bom do tega cilja tudi prišel. Tudi pri Roku Benkoviču sem si rekel, da bom toliko časa trener, da bo on svetovni prvak, in tako je tudi bilo. Do tega sva zelo hitro prišla. Tudi za Anžeta sem bil to sezono prepričan. Prepričan sem bil, da bo dobil kolajno.

V našem pogovoru Anžeta vseskozi nagovarjate z »Žaba«, ga vedno tako kličete?

Aleš: Ne vem, ali sem ga kdaj sploh po imenu poklical.

Anže: Anže je lahko vsak, Žaba pa ne. Vseskozi sem Žaba. Najprej so me hecali, potem sem to sprejel.

Aleš: Tudi zaradi tistih škornjev, v katerih si prišel na trening ...

Anže: Igrali smo se »podiranje piramide« in sem izgubil izziv. Za to sem moral skakati kot žaba in oblečen sem imel dres (od slovenske nogometne reprezentance). Takrat sem začel s skakanjem in vidim, da je bilo vse z namenom – vse me je vodilo k skokom.

Glede na vaše letošnje izjemne rezultate, kaj vam prinašajo ta odličja, uspehi?

V bistvu ne nekaj velikega. Še vedno gledam na to kot del moje življenjske poti. Dejstvo je, da si želim še več in se nočem tu ustavljati.

Aleš: To so vmesni cilji. Vrhunski šport je »never ending story« (nikoli končana zgodba), če želiš biti boljši, moraš ...

Anže dokonča: ... iskat svoje limite, meje.

Besedilo: Urška Vahtar

Fotografije: Urška Vahtar in osebni arhiv Anžeta Laniška

Muhasti april v skupini Polžki

Mesec april je bil za otroke iz skupine Polžki v enoti Gobica zelo nagajiv.

Najprej nam je »zobe« pokazala korona in nas pustila nekaj časa doma, nato so se hitro približali prvomajski prazniki. Vmes, ko smo bili v vrtcu, smo delali na eko projektu – spoznavanje deževnika od blizu. Vreme nam je bilo zelo naklonjeno, da smo deževnike poiskali in si jih od blizu ogledali v igralnici. Izdelali smo plakat, s čim se deževnik prehranjuje. Otroci so izvedeli, da deževnik rahlja zemljo in s tem zelo koristi rastlinam. Deževnika smo tudi opazovali, kako se premika, otroci pa so poskušali posnemati njegovo premikanje. Tako smo ustvarili pravo gibalno dopoldne, ko smo se kot deževniki premikali po naši igralnici. Na temo deževnika pa smo tudi likovno ustvarjali. Vnaprej pripravljene deževnike s tehniko kaširanja, so otroci pobarvali jih nalepili na furnir in s krep papirjem poustvarili zemljo. S tem, ko otroci živali spoznajo поблиže, se jim razvije odnos, ki jim preprečuje, da bi z njimi ravnali grdo. To pa je osnova, ki pozneje nakazuje odnos do ljudi.

Besedilo in fotografija: Tanja Brlec

Mengeške mažoretke in twirlerice pozimi trenirale preko spleta

Pretekla zima je bila za večino športnih in kulturnih dejavnosti težak izziv. Vaditi preko Zooma je namreč čisto drugače kot v živo, poleg tega pa večina otrok doma niti nima pogojev za vadbo.

Da se z dobro voljo marsikaj da, so dokazale tudi Mengeške mažoretke in twirlerice, ki so decembra vadile božično-novoletni ples. Vaje so potekale preko Zooma. Učile so se ga skupaj z deklety iz Domžal, Trzina in z Vrhniko. Najbolj pogumne so se posnele in nastal je video, božično-novoletno voščilo ob vstopu v leto 2021, ki so ga objavile na svoji Facebook strani.

V mesecu februarju so si zastavile malo večji projekt: izvedle so MAŽORETNI – TWIRLING IZZIV. Potekal je v treh težavnostnih stopnjah: začetni, nadaljevalni in zahtevni stopnji. Dekleta so si lahko ob opravljenem izzivu prislužile bronasti, srebrni ali zlati mini pokalček. Koreografije so se učile preko Zooma ter posnetkov, ki so jih dobile po elektronski pošti, nato pa so doma pridno vadile in svoj posnetek poslale v oceno trenerki Aniti Omerzu Tome.

Srebrni mini pokalček sta si prislužili Hana Burnik in Brina Lipovšek Hren. Lara Brodnik pa si je poleg srebrnega mini pokalčka prislužila še zlatega. Dekleta so se res potrudila in si zaslužijo vse čestitke.

Ko vidiš, kaj se vse da narediti v majhnih otroških sobicah, ostaneš brez besed.

Ob tej priložnosti bi se želeli zahvaliti Primožu Jeretini za izdelavo mini pokalčkov, ki so res nekaj posebnega in bodo dekletom ostali za lep spomin in spodbudo za treninge v prihodnje.

Mengeške mažoretke trenutno vadijo v fitnes centru FIT FIT v Domžalah in komaj čakajo, da bodo pogoji dela kmalu spet ugodni za treninge v šolskih prostorih ali na prostem ter seveda, da bodo kmalu lahko tudi nastopale v živo.

Besedilo: Anita Omerzu Tome, trenerka Mengeških mažoretk in twirleric

Foto: Gregor Burnik, Špela Lipovšek Hren

Brina Lipovšek Hren

Hana Burnik

Vabilo na javni dogodek EkoReka ob Pšati

Vljudno vabljeni, da se nam pridružite na celodnevem javnem dogodku EkoReka, ki ga bomo izvedli v soboto, 19. junija, v Mengšu pri Športnem parku ob reki Pšati. Preizkusili se boste lahko v različnih zanimivih športno-naravoslovnih aktivnostih, primernih za vse starosti. Med 9. in 17. uro bomo skupaj spoznavali nečloveške prebivalce reke Pšate in njihova domovanja v reki. Pridružili se nam bodo »ptičarji«, »dvoživkarji«, »plazilčarji«, »riboznalci«, »kačjepastirci« in še in še, ki vam bodo pomagali poiskati skrite prebivalce vaše okolice.oz. ob parkirišču za kulturnim domom). Vpisno knjižico prejmete na začetku pohoda, pri PD Mengeš.

Med 10:00 in 12:00 bomo izvedli okroglo mizo »Kamniška Bistrica na križišču interesov«, na kateri bomo spregovorili o medobčinskem sodelovanju in vključevanju prebivalcev v upravljanje voda. Okroglo mizo bomo predvajali tudi preko spleta.

Zaradi nepredvidljivih razmer in omejitev za preprečevanje širjenja okužbe s covid-19, vas vabimo, da redno spremljate Facebook stran: projekt EVREKA II, kjer bomo objavili vse morebitne spremembe glede izvedbe dogodka.

Dogodek EkoReka izvajamo v okviru projekta EVREKA II Zavod REVIVO, HD&H in AIA – Mladinski center Mengeš, ki ga financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Besedilo: E. H. in P. P. za Zavod REVIVO

35. Trimski pohod Rašica

Srčno vabljeni na tradicionalni Trimski pohod na Rašico, ki bo (tudi) letos izjemoma potekal 22. maja 2021. Start bo med 7. in 8. uro izpred prostorov Planinskega društva Janez Trdina Mengeš, na Slovenski cesti 28 (za Občino v Mengšu oz. ob parkirišču za kulturnim domom). Vpisno knjižico prejmete na začetku pohoda, pri PD Mengeš.

Pot poteka skozi drevored po Linhartovi cesti in Muljavi, ko pridemo na Rašiško cesto, zavijemo desno proti bajerju (Cegvanca). Za bajerjem nas smerna tabla kmalu usmeri levo, ko pridemo na makadamsko cesto, zavijemo desno proti Dobenu. Na odcepu za Dobeno zavijemo levo proti vasi, kjer je pri gostilni Ručigaj kontrolna točka, tam v kartonček dobimo prvi žig. Nadaljujemo v smeri vrha Rašice, kjer je ob razglednem stolpu druga kontrolna točka. Sledimo smernim tablam grebenske poti proti Mengeški koči, kjer nas čaka tretja kontrolna točka, od koder nadaljujemo proti Mengeški koči, kjer je cilj pohoda. Pot je lahka in lahko sledljiva, predviden čas hoje je 4 do 5 ur. Organizacija pohoda bo izvedena v skladu z navodili za omejitev širjenja koronavirusa in pod pogoji, ki bodo veljali v času dogodka.

Besedilo in foto: Tamara Mravinec, PD Janez Trdina Mengeš

“Pravijo, da nasmeh pove vse”

Članice likovnega društva Mengeš smo se v četrtek, 15. aprila, udeležile lokalne čistilne akcije.

Zbrale smo se pred trgovino Mengeš in skupaj očistile del sprehajalne poti ob obvoznici, in okolico pred trgovino, torej celotno travnato površino pred in za trgovino. Uspelo nam je napolniti tri polne vreče odpadkov, ki so bili letos v veliki večini predvsem plastenke, steklenice, cigaretne škatlice in zaščitne maske. Pravijo, da nasmeh pove vse. Prijeten občutek je bil, ko smo tri dekleta z nasmehom polnila vreče z odpadki in tako tudi letos pod okriljem Likovnega društva Mengeš in Občine Mengeš pripomogle k ohranitvi čistega mesta Mengeš.

Podpredsednica LD Mengeš,
Emanuela Rodica

Študentje delovne terapije v Domu sv. Katarine v Mengšu

Delovna terapija je zdravstvena stroka, ki pomaga ljudem vseh starosti premagovati izzive v vsakdanjem življenju, ki so lahko posledica bolezni ali poškodb. Še posebej dobro pa je razvita na področju sodelovanja s starejšimi.

Poleg strokovnega usposabljanja so študentje delovne terapije Zdravstvene fakultete v Ljubljani prinesli v dom svežino, ki so jo stanovalci tudi zaradi spremenjenih okoliščin, ki jih je prinesel covid, toplo sprejeli.

Študentje so predstavili svoje izkušnje o svojem prvem stiku s starejšimi v času študija:

1. Prva izkušnja z delom na področju gerontologije je preseгла vsa moja pričakovanja. Že sam dom je res Dom z veliko začetnico in takšen, kakršnega si želi vsak izmed nas. Potem pa so tukaj še ljudje, glavni člen tega doma. Zaposleni izžarevajo veliko spoštovanje in razumevanje do vsakega stanovalca posebej. Stanovanci pa zaradi vsega tega kažejo nasmejane in zadovoljne obraze. Lepo je videti tako srečne in zadovoljne ljudi v svoji jeseni življenja. In to ni dom, kamor prideš končat svoje življenje, to je dom, kamor se preseliš, ko potrebuješ pomoč. To njihovo poslanstvo se čuti že od daleč. Ta dom mi je zastavil visoke standarde, kako morajo potekati delo in odnosi med delavci ter stanovanci. Zelo sem uživala, saj sem že prvi trenutek, ko sem stopila v dom in videla vse nasmejane obraze. začutila toplino in mir. V njihovem okolju kljub vsemu, kar se dogaja zunaj, lahko pozabiš na vse, pomembni so samo ljudje in mi, ki smo z njimi, da jim pomagamo s prijazno besedo in strokovnostjo, kolikor je to v naši moči in vsakemu posebej. Med izvajanjem kliničnih vaj so naše zaposlitve potekale v miru in v sožitju z načinom življenja vsakega stanovalca posebej. Tako mi je delo uspelo učinkovito opraviti. Ob tako na videz enostavnih stvareh, s katerimi osrečiš sočloveka in mu pomagaš, pozneje pa si deležen širokega nasmeha in velike hvale, takrat spoznaš pravo srečo, na katero večkrat pozabimo. Želim si, da bi bil dom, kot je ta, pogoj za odprtje doma. V takem timu si želim opravljati svoje delo tudi jaz.
2. Klinične vaje na področju gerontologije so mi bile zelo všeč. V Domu svete Katarine nas je celotno osebje zelo lepo sprejelo. Že na začetku je bilo mogoče občutiti sproščenost in povezanost med

osebjem. Skozi celotne klinične vaje je bila z nami tudi profesorica, zato smo lahko sproti reševale vse nejasnosti, tako smo bolje razumele celotno dinamiko doma in pomen določenih dejavnosti. Od vseh vaj do sedaj pa smo tukaj prvič imele možnost poskusiti namestiti v primeren položaj osebo po možganski kapi, s pomočjo profesorice in delovne terapevtke. Na teh vajah sem se res počutila sproščeno in imela sem občutek, da nisem nobenemu odveč in da z veseljem svoje znanje prenašajo na študente.

3. Za klinične vaje, ki smo jih izvedle v Domu svete Katarine, lahko rečemo, da so nam bile od vseh vaj najbolj všeč. Takega pristnega vzdušja ter toplih oseb ne srečaš povsod. V domu so nas sprejeli z odprtimi rokami. Videlo se je, da je tako osebju kot stanovalcem v domu naša prisotnost všeč in so nam vsi z veseljem razkazali dom, ter povedali in razložili vse, kar nas je zanimalo. Med samimi vajami smo bile vključene v različne delavnice in aktivnosti, ki jih stanovanci izvajajo čez dan. Ker je bil prazničen teden, smo bile prisotne tudi pri peki potice, kjer smo videle, kako velik pomen ima ohranitev običajev pri starejših ljudeh. V domu je vse osebje zelo povezano, kar začutiš tisti moment, ko stopiš skozi vrata doma. Delovni terapevtki Polona in Mateja sta nam povedali in razkazali prostore, ki so namenjeni delovni terapiji, pripomočke, ki se uporabljajo pri premeščanju težje pomičnih stanovalcev, ter z nami diskutirali o procesih, ki se izvajajo pri obravnavi vsakega stanovalca. Zahvaljujemo se jima za vse informacije, ki sva jih pridobile skozi naš čas preživet v domu.

V okviru strokovnega poročila pa je ena izmed študentk opredelila samostojnost gospe, ki je zbolela za demenco:

Med izvedbo dejavnosti je bil prisoten zmerno povečan fizični napor, zaradi katerega so bile prisotne motnje in prekinitev med izvedbo. Te so bile povzročane tudi zaradi zmerne neorganiziranosti pri uporabi predmetov in trajanja aktivnosti. Neustrezna socialna interakcija je imela minimalen vpliv na izvedbo dejavnosti. Med aktivnostjo je bilo prisotno tveganje za osebne poškodbe. Potreba po pomoči je bila občasna.

Besedilo: mentorica Špela Mihevc, dipl. delovna terapevtka, mag. promocije zdravja

Foto: arhiv D. Sv. Katarine

Prva ura športa v novi športni dvorani na OŠ Mengeš. Foto: Tevž Globokar

Pouk športa v novi športni dvorani na OŠ Mengeš

Od otvoritve, ki je bila 12. oktobra 2020, je minilo že sedem mesecev. Zaradi razmer, v kakršnih smo (pouk na daljavo s počitnicami vred pribl. 17 tednov in pouk v mehurčku), pouk športa še vedno poteka prilagojeno. Vsi si želimo, da bi se razmere izboljšale, vendar ne glede na to, smo veseli, da imamo lahko pouk v novi športni dvorani.

Pouk športa v prilagojeni obliki (v mehurčku po skupinah – razredih). Foto: Aleš Koštomaj

Stara telovadnica je nespremenjena služila šoli od leta 1974 pa vse do oktobra 2020 (46 let). Leta 1974 je šolo obiskovalo 692 otrok. Takrat Trzin še ni imel svoje matične šole, zato so otroci iz Trzina in okolice (podružnica) obiskovali osnovno šolo v Mengšu. Danes osnovno šolo v Mengšu obiskuje 881 otrok brez Trzina in okolice. Trzin ima svojo šolo. V prihodnjih letih pričakujemo še večji vpis otrok na našo šolo.

Zaradi vsakoletnega povečevanja števila šoloobveznih otrok v vseh teh letih je bilo že leta 1994 jasno, da bo treba povečati prostor za

izvajanje športa. Leta 1995 je občina Mengeš že imela gradbeno dovoljenje za izgradnjo nove športne dvorane. Splet nesrečnih okoliščin je žal za štirinajst let prekinil vsakršno upanje po novi športni dvorani. Leta 2009 pa je občina Mengeš skupaj z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije izvedla natečaj za izgradnjo nove športne dvorane. Izbrana je bila najboljša varianta podjetja Studio Kragelj arhitekti, d. o. o. Spet je splet nesrečnih okoliščin prekinil upanje vse do leta 2017.

Od leta 2017 naprej pa so se začele zadeve hitro odvijati in spomladi 19. junija 2019 je bil položen temeljni kamen za izgradnjo nove športne dvorane. Otvoritev je bila 12. oktobra 2020. S ponedeljkom, 19. oktobra 2021, pa smo začeli izvajati pouka športa v novi športni dvorani. Otroci, šola in občina je tako po 26 letih vztrajanja le dobila novo športno dvorano, ki nam je vsem v ponos. Hvala vam!

Besedilo: Aleš Koštomaj, učitelj športa na OŠ Mengeš

Izjave otrok o novi športni dvorani:

Všeč mi je, ker je velika.
Oskar Berlec, 6. b

Super je, ker ima veliko več pripomočkov za učinkovitejšo vadbo.
Filip Aleš, 6. b

Vesel sem, da ima tudi Mengeš svojo športno dvorano.
Luka Maksimović, 6. č

Velika in moderna.
Lana Javh Arko, 8. c

Všeč mi je velikost in plezalna stena.
Izak Pišek, 8. c

Uporabna, kvalitetna in velika.
Vid Potočnik, 9. a

Všeč mi je uporabnost športne dvorane.
Jaka Pajnič, 9. a

Aktivnosti v PGD Loka pri Mengšu v aprilu 2021

Namen in cilji delovanja PGD (Prostovoljnega gasilskega društva) so opredeljeni v 6. in 7. členu Statuta PGD:

6. člen (namen delovanja)

Namen delovanja PGD je prostovoljno združevanje občanov, da postanejo prostovoljni gasilci, ki sestavljajo gasilsko enoto. V skladu s svojimi pristojnostmi opravlja PGD preventivne in operativne naloge v zvezi z varstvom pred požarom, varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami ter zaščito in reševanjem na območju: vasi Loka pri Mengšu in naselja Dobeno, območju občine Mengeš in širše.

7. člen (cilji delovanja)

Cilji delovanja PGD so:

1. izvajanje preventivnih nalog varstva pred požarom ter drugih preventivnih nalog na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
2. izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob požarih, naravnih in drugih nesrečah;
3. vzgoja in usposabljanje članov PGD ter mladine za izvajanje gasilske dejavnosti;
4. opravljanje nalog gasilstva kot dejavnosti, ki je v javnem interesu in humanitarne narave.

Ob »intervenciji« na nekdanji opekarni Mengeš.

Pregled vozil in opreme.

Prav gotovo je dobra opremljenost s potrebno gasilsko opremo in vozili ter osebno varovalno opremo za člane operativne enote osnovni pogoj za učinkovito posredovanje v primeru različnih zaščitnih in reševalnih akcij, ko je potrebna naša pomoč.

V ta namen je stalna skrb operativnega vodstva, da dopolnjuje opremo in jo tudi primerno vzdržuje.

Tako so člani operativne enote v nedeljo, 25. aprila, opravili pregled in čiščenje opreme in vozil.

Z izmenjavo mnenj in ogledom opreme v drugih društvih se tudi pridobi določene izkušnje, ki nam pridejo prav pri načrtovanju nabave nove gasilske in zaščitne opreme. Tako je poveljstvo društva navezalo stike s PGD Kamnik, PGD Cerklje na Gorenjskem in PGD

Preddvor ter se dogovorilo za obiske pri njih. Dne 13. in 27. aprila so bili ti obiski in ogledi opravljeni v navedenih PGD, in sicer v različnih sestavih operativnih gasilcev. Vodstvom vseh treh društev se zahvaljujemo za njihovo pripravljenost za sodelovanje.

V sredo, 14. aprila 2021, ob 9.22 smo bili preko ReCO Ljubljana obveščeni, da se iz starega poslopja SCT v bivši opekarni kadi dim. Na kraj so bile napotene enote PGD Mengeš, PGD Topole in PGD Loka pri Mengšu. Ob prihodu na kraj je bilo ugotovljeno, da gre za lažni alarm, saj so delavci na kraju v sodih kurili odpadke. Enota sedmih operativnih članov z vozilom GVC se je po ugotovitvi, da posredovanje ni potrebno, vrnila v gasilski dom.

Prav na predvečer prvega maja, v petek, 30. aprila 2021, ob 21.42, smo bili preko ReCO Ljubljana obveščeni, da gori pomožni objekt ob domačiji na Ropretovi cesti 42 v Mengšu. Izvozili smo z vozilom GVC 16/25 in GVGP-1 z 10 operativnimi gasilci. Ob prihodu na kraj je bilo ugotovljeno, da gre za nadzorovano kurjenje vejevja. Na kraju intervencije so bili tudi gasilci PGD Mengeš in PGD Topole ter policisti PP Domžale.

Drugi dogodki:

Dne 23. aprila smo se na mengeškem pokopališču v žalnem sprevedu poslovili od nenadoma umrlega člana Antona Podborška. Zapis njemu s spomin je objavljen na 39. strani glasila.

Besedilo: Miro Urbanc

Foto: PGD Loka pri Mengšu

Vozila PGD Cerklje na Gorenjskem

Vozila PGD Preddvor

Kmetijski inštitut Slovenije

Agricultural Institute of Slovenia

MOKA iz slovenske sorte pšenice, ajde ali pire:

- zrnje pridelano na ekstenziven način na poljih Kmetijskega inštituta Slovenije.

IZDELEK	SORTA	PAKIRANJE	CENA V € Z DDV/kg
Moka pšenična polbela (tip 850)	GOROLKA	1 kg	0,99 €/kg
Moka pšenična bela (tip 500)	GOROLKA	1 kg	0,99 €/kg
Ajdova moka	ČEBELICA	1 kg	2,99 €/kg
Pirina moka	MURSKA BELA	1 kg	1,99 €/kg

MLEKO

(kakovostno, surovo, dnevno sveže):

IZDELEK	PAKIRANJE	CENA V € Z DDV/l
Mleko surovo	Brez embalaže	0,66 €/l

- kupone za prevzem mleka lahko kupite vsak delovnik med 7.00 in 15.00 v sprejemni pisarni IC Jablje,
- mleko s kuponi lahko prevzamete vsak delovnik med 8.30 in 10.00 in med 17.30 in 19.00.

Infrastrukturni center Jablje
Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu
T: 01 560 74 00 E: prodaja@kis.si

Dobrodelni turnir v metanju podkev

V ŠD Loka pri Mengšu imamo navado, da enkrat letno izpeljemo dobrodelno akcijo, po navadi je to turnir v metanju podkev.

Marko v akciji

Tako je bilo tudi letos. Zaradi vsem nam znanih omejitev je bilo povabljenih 12 tekmovalcev, ki pa so se z veseljem odzvali. Pozna se, da smo lačni tekmovanj in druženja. Sistem tekmovanja je bil prilagojen razmeram. Po hudih bojih je bil vrstni red najboljših naslednji:

1. Matjaž Anžlovar
2. Aleš Janežič
3. Marko Testen

Vendar pa to ni bilo tako pomembno, saj je bil turnir namenjen predvsem zbiranju denarnih sredstev za ga. Marijo, ki nujno potrebuje finančno pomoč pri zdravljenju zahrbtno bolezni. Z vso prijavnino, prispevki sodelujočih, gledalcev in mnogih drugih smo uspeli zbrati v pičlih sedmih urah 1.540 eur. Zato se v imenu ŠD Loka in v imenu ga. Marije zahvaljujem vsem, ki so »vsak po svojih zmožnostih« prispevali v sklad.

Za ŠD Loka: Matjaž Anžlovar

Na obisku pri Marički

Pohod ŠD Loka pri Mengšu

Končno. Po dveh letih smo spet v ŠD Loka organizirali naš tradicionalni pohod.

V lepem sobotnem jutru (27. marca) smo se odpravili iz Športnega parka v Loki, čez Dobeno na Rašico in naprej po Grebenski poti na Mengeško kočo in nazaj v brunarico. Seveda smo morali pohod prilagoditi razmeram oziroma omejitvam. Udeležba je bila glede na trenutne razmere solidna, 16,5 km pohod je obhodilo 30 udeležencev. Pohod je potekal brez najmanjših težav (razen zaprtih točk za okrepčilo). Na koncu je vsak pohodnik prejel praktično nagrado in »malico za s seboj«.

Upam, da bo teh nerazumnih časov kmalu konec in da bo možno izpeljati še kakšen športni dogodek.

Za ŠD Loka
Matjaž Anžlovar

Čistilna akcija v Topolah

Tudi letos smo v sodelovanju z vaškim odborom in gasilci organizirali čistilno akcijo v Topolah.

Gasilska mladina v akciji.

Akcije se je udeležilo več kot dvajset ljudi. Posebej je pohvalno, da je bilo veliko mladine. Ob upoštevanju vseh predpisov NIJZ smo si razdelili področja čiščenja. Od avtobusne postaje na glavni cesti, igrišča in poti skozi gozd. Največ smeti smo našli v gozdu in na igrišču. Ljudje so v naravo odmetavali prazne pločevinke, plastične vrečke, našel pa se je tudi kakšen kos spodnjega perila. Nabrali smo okoli 15 velikih vreč smeti. Želimo si, da bi naš kraj ostal čist.

Vse obiskovalce našega kraja prosimo, odnesite smeti s seboj domov in jih odložite v zato namenjene zabojnike. Ohranimo čisto naravo!

Besedilo in foto: Peter Jemec

Zgledi vlečejo

Ob Trdinovem dnevu – 29. maju – občinskem prazniku občine Mengeš, vsem občankam in občanom želimo lepo praznovanje.

Franc Jerič - Lista za občino Mengeš

LOM
LISTA ZA OBČINO MENGEŠ

Ob Trdinovem dnevu, 29. maju, prazniku občine Mengeš, voščimo vsem občankam in občanom lepo in slavnostno praznovanje.

OOSLS Mengeš

SLS
Slovenska ljudska stranka

SERVIS LCD TV APARATOV

SHARP
KENWOOD
TELEFUNKEN
BLAUPUNKT
FINLUX JVC
TOSHIBA
HITACHI

AVS AUDIO
VIDEO
SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03
Telefon: 01 729 13 04
E-pošta: avs.menges@siol.net
Internet: www.sharp-servis.si
Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ
Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

AVTOSERVIS
GREGORC

Steletova ulica 2, Mengeš
041 776 900 | 01 723 72 89

NOVA AVTOPRALNICA
z inovativno tehnologijo.

pon.-sob.: 8.00-17.30, ned.: 8.00-12.30

Dobenska pomladna dogajanja

Pomlad je letos pogumno zakorakala v našo deželo že pred njenim uradnim datumom in nas pozdravila s toplimi sončnimi dnevi, potem pa, kot da se je zavedela, da malo prehitveva, je sledilo nekaj deževnih dni in v aprilu, ko so na Dobenu že začele cveteti češnje, breskve in marelice, nam je dvakrat nasula snega, 8. aprila ga je kar četrta metra namedlo na Zg. Dobenu, tako da je posredovala zimska služba, plug nam je vse ceste očistil že zgodaj dopoldne, da krajani nismo imeli težav z vožnjo v dolino, 13. aprila pa ga je nanese 4 cm, dovolj za zimsko idilo. Kljub muhastemu vremenu smo bili člani TD Dobeno kar aktivni.

Dobeno je letos postalo veliko gradbišče.

Za 8. marec smo dobenskim ženam in obiskovalkam Dobena čestitali za njihov dan s pozdravnimi plakati, ki smo jih namestili na oglasne deske in vidna mesta ob najbolj obljudenih poteh na Dobenu.

O video čestitki za materinski dan 25. marca je bilo že napisano v marčevski številki Mengšana, morda le podatek, da je bilo do danes na You Tubu že več kot 10 tisoč ogledov in precej zahval in pohval smo prejeli.

Konec marca je bila v navezi France-Tomaž, izvedena čistilna akcija "čiščenje trnja", na občinski poti pod Hubatom med Šornom in Omanom, čeprav se je z leti nekdanja kolo-vozna pot spremenila v potko, po njej hodi precej domačinov, predvsem sprehajalci štirinožnih prijateljev in ni prijetno, če te trnje cuka za rokav.

Sredi aprila pa sta France in Tone v naselju Sp. Dobeno postavila novo informacijsko tablo z zemljevidom Dobena.

Letošnja čistilna akcija, ki je potekala 17. aprila s sladko grenkim okusom, pa zasluži svojo zgodbo.

Nova info-tabla na Sp. Dobenu.

Najmlajši gredo v akcijo.

Vsi člani TD in krajani smo bili z maili povabljeni na čistilno akcijo in okrog 9. ure se je zbralo več kot 50 aktivistov, ki jim ni vseeno. Z veseljem smo opazili, da je bilo prisotnih veliko mladih in najmlajših. Marsikdo od mimoidočih bi si lahko mislil, da se sproščajo ukrepi in bo pri Blažu veselica. A vreče za smeti in rokavice so povedale, da gre za nekaj drugega. Žal zaradi razmer nismo mogli in smeli posneti gasilske slike vseh sodelujočih. Udeleženci so se razvrstili v skupine in upoštevali predpisano medsebojno razdaljo. Po nekaj urah aktivnega dela vseh udeležencev se je na Francetovem traktorju nabralo lepo število vreč z nabranimi odpadki in tudi nekaj večjih kosov je bilo, ki ne sodijo v naravo, kar dokazuje, da so "čistilci" resno pristopili k akciji. France je vse, kar je bilo nabranega, odpeljal na zbirno mesto v dolino. Čistilna akcija na Dobenu je bila opravljena z odliko in vsi udeleženci zaslužijo pohvalo. To je sladki del zgodbe, sledi pa grenki del ...

Zbralo se je preko 50 udeležencev čistilne akcije.

Zbrane odpadke je France odpeljal na zbirno mesto.

Dan po čistilni akciji.

Te odpadke pa je "donator" pripeljal na Dobeno že drugi dan.

Zaradi posredovanja zvestih obiskovalcev Dobena so bili odpadki odpeljani nazaj v dolino.

Nekaj dni po odvozu kosovnih odpadkov na Sp. Dobenu.

Nekaj dni po odvozu kosovnih odpadkov na Zg. Dobenu.

Samo nekaj ur je trajalo veselje in zadovoljstvo krajanov v prepričanju, da so vsaj za nekaj časa očistili Dobeno in okoliške poti nesnage. A že naslednje jutro so krajanji klicali in pošiljali slike novih (pripeljanih) odpadkov. Na ekološki otok na Sp. Dobenu je nekdo prispeval zajeten kup odpadne embalaže, prav tako tudi pri prvem košu za odpadke pri vzponu na Dobeno. Očitno doma ta nesnaga moti, pa jo odnese na sosedov prag, "samo da je pri nas lepo, bo že sosed počistil". Glede na udeležbo in razgovore na čistilni akciji sem prepričan, da to niso bili krajanji Dobena. No v ponedeljek pa smo zalotili "dobrotnika" z doline, ki je k studencu na Sp. Dobeno pripeljal odpadke kar s traktorjem in to približno toliko, kot smo jih v soboto vsi udeleženci zbrali na čistilni akciji v nekaj urah. Žal se to dogajanje kar redno ponavlja, saj so nam po zadnjem odvozu kosovnih odpadkov že naslednji dan na vse ekološke otoke na Dobenu neznani "prijatelji" donirali različne nove materiale. Kljub namočeni kameri in opozorilu na Sp. Dobenu se dejavnost prinašanja odpadkov na Dobeno ne zmanjšuje, imamo kar nekaj posnetkov in fotografij "donatorjev", ki jih do sedaj nismo uporabili, a glede na dogajanje bomo o navedenem ravnanju primorani seznaniti o tem pristojne organe in od njih zahtevati postopen nadzor nad odlaganjem odpadkov ter ustrezno ukrepanje oz. sankcioniranje vseh vpletenih.

Dejstvo je, da se je Dobeno v zadnjem letu spremenilo v veliko gradbišče. Trenutno se gradi kar šest novogradenj, tri pa se še pripravljajo. Poleg tega se izvaja še nekaj adaptacij in obnov starejših objektov, ki so zamenjali lastnika. Posledično je dnevno na Dobenu večje število različnih izvajalcev, ki zaradi omejitvenih ukrepov nabavijo hrano in pijačo v dolini, ob vrnitvi pa se embalaže znebijo na različne neprimerne načine, kar obremenjuje naravo in naše ekološke otoke. Podobno velja za različne odpadke (gradbene in ostale), ki nastajajo predvsem pri adaptacijah objektov. Zavedamo se, da za neprimerno početje izvajalcev niso odgovorni naročniki oziroma lastniki objektov, kjer se adaptacija izvaja, vendar apeliramo ravno na vas, da svoje izvajalce opozorite na primerno ravnanje z odpadki.

Lepo naprošamo vse prebivalce doline, ki kakorkoli sodelujejo pri oskrbi Dobena z vsakovrstnimi odpadki, ki jih doma ali v bližini doma ne želijo, ne nosite in ne vozite tega na Dobeno! Tudi pri nas jih ne želimo in če nimate drugega razloga za obisk Dobena, prosimo, ostanite doma!

Tekst: Tone Vidrgar
Fotografije: krajanji Dobena

Krog po Islandiji

V petek, 9. aprila, smo v Društvu AIA – Mladinskem centru Mengeš organizirali potopisno predavanje o Islandiji, ki ga je vodila Tina Škorjanc. Zaradi epidemioloških razmer smo predavanje izvedli preko platforme Zoom, a smo kljub temu pritegnili več kot 100 obiskovalcev.

Predavanju je sledila kopica vprašanj iz občinstva, predvsem glede logistike potovanja, stroškov, prehrane in domačinov. Zaradi dobrega odziva smo se odločili, da 28. maja v sodelovanju s Tino organiziramo še eno potopisno predavanje. Takrat se bomo odpravili v Peru, Bolivijo in severni Čile, tako da vljudno vabljeni v našo družbo.

Tina Škorjanc v sodelovanju z Društvom AIA – Mladinskim centrom Mengeš

Foto: Brane Tomšič, Tina Škorjanc

Tina je povedala: »Poletni potep po Islandiji smo začeli v prestolnici Reykjavik, ki bolj kot na glavno mesto spominja na obalno ribiško mesto, in v še manjšem drugem mestu Islandije, Akureyriju. Preostanek časa smo namenili številnim naravnim lepotam dežele. Občudovali smo Geysir, ki je dal ime temu naravnemu pojavu, ledeniško laguno Jökulsárlón, večbarvne gore področja Landmannalaugar, brbotajoče blato in fumarole na področju Namafjall ter področje vulkana Krafla. Oglledali smo si tudi več slapov, med drugim tistega z drugim največjim pretokom vode v Evropi in tistega obdanega z znamenitimi bazaltnimi stožci. V kraju Husavík smo poskusili v objektiv ujeti katerega od kitov, ki poletje preživljajo na severnih obalah Islandije, zime pa daleč na jugu ob ekvatorju. Za ljudi islandsko morje ostaja hladno tudi poleti, zato smo se raje kopali v katerem od ducatov vročih termalnih izvirov. Za ljubitelje zgodovine pa smo se ustavili tudi v prvem parlamentu na svetu iz 10. stoletja.«

Čistilna akcija Društva AIA – Mladinskega centra Mengeš

V okviru čistilne akcije društev v času od 9. do 19. aprila so se akciji pridružili tudi mladi člani in prostovoljci AIA – Mladinskega centra Mengeš.

Tudi v Mladinskem centru Mengeš smo, kljub epidemiji covid-19, pristopili k akciji za bolj čisto in lepšo občino Mengeš. V skladu z ukrepi za zaježitev epidemije smo se razdelili v dve manjši skupini in si razdelili področje čiščenja. Pozitivno presenečeni smo letos ugotovili, da je sprehajalna pot proti Lipcem dokaj urejena in čista, zato smo razširili območje čiščenja in očistili še druge poti.

Razveseljuje me in mi daje upanje za prihodnost, da je večina mladih, s katerimi se srečujem, zelo ozaveščena o pomembnosti varovanja narave in da ravno med njimi zorijo najrazličnejše pobude in ideje, kako izboljšati mačehovski odnos do okolja in kaj narediti, da bi se zmanjšala nepotrebna potrošnja in posledično odpadki.

Besedilo: Blanka Tomšič

Foto: Sanja Tomšič

Maj – mesec narave

Maja obhajamo svetovne dneve čebel (20. maja), Nature 2000 (21. maja), biotske raznovrstnosti (22. maja), evropski dan parkov (24. maja) in svetovni dan Sonca (28. maja). Mesec maj ali mali traven krasijo trave, dehteče cvetje in vonj prvih pokošenih trav. Maja narava pokaže vso svojo raznolikost in čare, od gozdov, trat, polj, vinogradov, do jezer in morij.

Biotska raznovrstnost predstavljajo vrste rastlin in vseh živih bitij ter njihove genetske lastnosti v ekosistemu. Te živijo tudi v našem prostoru in oblikujejo raznolikost ekosistemov nekega območja.

V zadnjih letih je zelo čutili človekov vpliv in pritisk na naravo, zato nam ni uspelo zaustaviti procesa zmanjševanja biotske raznovrstnosti. Stanje številnih habitatov se je izredno poslabšalo, kar je vzrok neugodnega ohranitvenega stanja in za vrsto izgub habitatov, ki jih povzroča človek.

Kot negativni vplivi netrajnostnega gospodarjenja in posegi v prostor so plod človeške kratkovidnosti. Tudi v našem okolju se srečujemo z vse bolj intenzivnimi pritiski na gozdne in travniške habitate ter mokrišča. Čebela je sopomenka za biotsko pestrost na Zemlji. Organizacija združenih narodov je 2. decembra 2017 razglasila 20. maj za svetovni dan čebel na pobudo slovenskih čebelarjev. Ta dan je posvečen čebelam in drugim opravevalcem, ki igrajo pomembno vlogo pri prehranski preskrbi, njihova prisotnost pa pokazatelj stanja – kakovosti naravnega okolja. Spoštujmo življenje in narava nas bo nagradila. Tretjega maja je svetovni dan tiska, ki je pomemben prenašalec sporočil. Zato je prav, da v tisku opozarjamo na pomen svetovnih dni, na njihov pomen in posledice ob nepravilnem dojemanju njihove vrednosti in rabe.

Besedilo in foto: Urška Vahtar

Najdi notranji mir in avtentično živi sebe – prepoznavanje naših notranjih priganjalcev (t. i. driverjev), ki nas pri tem ovirajo

V sredo, 14. aprila, smo v Društvu AIA – Mladinski center izvedli predavanje preko aplikacije ZOOM.

Pohiti! Trdo delaj! Ustrezaj drugim! Bodi popoln! Bodi močan!

Vsak od nas se običajno prepozna v najmanj enem od teh notranjih priganjalcev (t. i. driverjev), lahko tudi v več. Nastali so v otroštvu, kot naša preživetvena strategija. Kot odraslim nam ne koristijo vedno. Celo nasprotno, so eden glavnih razlogov za stres in vplivajo na naše psihofizično zdravje.

Na predavanju smo govorili o tem, kako naši notranji priganjalci nastanejo in zakaj se jih nezavedno oklepamo. S pomočjo tehnik čuječnosti, vključenih tudi v MBSR (Mindfulness-Based Stress Reduction) programe obvladovanja stresa, smo pogledali, kako jih lahko obvladujemo ter tako najdemo svoj notranji mir in avtentično živimo sebe.

Predavateljica je na začetku predstavila pojem življenjskega skripta vsakega od nas. Nastane prvenstveno preko vzgoje staršev in dodatno tudi s tem, ko otrok sam naredi določene zaključke o sebi ter svojih ravnanjih, da bi bil sprejet. Pozneje se življenjski skript krepi pod vplivom okolja, v katerem se nahajamo. Življenjski skript torej pomeni našo notranjo nezavedno prisilo k določenim našim vedenjem in ravnanjem.

Recimo, da smo bili v družini deležni vzgoje s sporočilom "Kdor ne dela, naj ne je." Če smo kot otrok pridno delali na vrtu, pomagali v gozdu, pospravljali, kuhali, skrbeli za mlajše brate in sestre idr., smo od staršev dobili sporočilo, da smo v redu in sprejeti. Če nismo ravnali po pričakovanih staršev, smo bili kaznovani, kritizirani, obsojani in s tem dobili sporočilo, da nismo v redu in vredni da obstajamo. Kot otrok smo tako ponotranjili sporočilo staršev, da je treba trdo delati, če želimo biti sprejeti, ljubljeni in obstajati. V življenju smo začeli sami sebe priganjati v trdo delo. Pri tem nas vodi notranji priganjalec "trdo delaj".

Obstaja pet osnovnih tipov notranjih priganjalcev:

1. "Trdo delaj" – oseba ima potrebo vedno delati, nikoli ne počiva, če začne počivati ima slabo vest, dela tudi na dopustu oz. se ne znajde kaj naj na dopustu počne, problemi se pojavijo po upokojitvi; ko se

druga oseba zraven nje zabava, sprošča, počiva, ji vzbuja občutek krivde idr.

- pozitivna plat: dobro je imeti delovne navade, skupini ljudi ustreza, če je v njej človek s to lastnostjo

- negativna plat: izkoriščanje v službi, doma, če se ne postavijo zdrave meje, slabo za posameznika s to lastnostjo

2. "Bodi močan" – oseba ima potrebo da je vedno močna, psihično ali fizično, si veliko upa

- pozitivna plat: v določenih življenjskih situacijah je treba biti močan (npr. vojna, težji izzivi v življenju ali službi)

- negativna plat: se ne sprosti, ne zmore uživati kvalitetno življenja, se prepustiti

3. "Ustrezaj drugim" – oseba ima potrebo ugajati in služiti drugim, da bi bila sprejeta in pohvaljena

- pozitivna plat: empatija in sočutje so drugih

- negativna plat: izkoriščanje s strani drugih oseb, še posebej s strani ljudi z izraženim "služi meni" strategijo (to so ljudje, ki želijo, da je vse po njihovo, niso dovzetni za kritiko, kompromise, ne slišijo, ne komunicirajo, drugi so jim važni le, dokler jim koristijo)

4. "Bodi popoln" – oseba ima potrebo vse narediti popolno, ne le dobro, boji se narediti napako

- pozitivna plat: določeni poklici in situacije

- negativna plat: nadrejeni vedno išče napake, v šoli se išče neznanje in ne znanje, inšpektorji iščejo le napake ipd.

5. "Pohiti" – oseba ima potrebo vse delati hitro in takoj

- pozitivna plat: so situacije, ko je v življenju treba narediti stvari hitro (ukrepati, se odločiti ipd.)

- negativna plat: površnost, pojavljajo se napake, oseba je v stresu

Opisani notranji priganjalci so družbeno prejeti kot pozitivni, kot vrednote. Občutek imamo, da smo zaradi njih dobri, vredni, sprejeti od ljudi, pohvaljeni v službi in doma idr. Ne opazimo, da nam morda lahko tudi škodijo, ker nas nezavedno vodijo. Predavateljica je pojasnila, da navadno opazimo škodljivost notranjih priganjalcev šele, ko pri sebi začnemo opazovati znake preobremenjenosti, utrujenosti in stresa na telesnem, čustvenem, vedenjskem in miselnem področju. Preko trpljenja, ki nam ga to stanje povzroča vidimo, da nekaj ni v redu. Opažati začnemo, da smo utrujeni, tesnobni, slabo spimo, smo manj tolerantni, vedno na razpolago in v podporo vsem, ljudje nas izkoristijo ipd.

Na predavanju smo skupaj pogledali tudi t. i. krog dela, ki ima štiri faze: delo, utrujenost, počitek in nova energija. Posebej je predavateljica opozorila, da je pomembno, da pri sebi ozavestimo fazo utrujenosti. To je faza, ki jo zaradi notranjih priganjalcev prevečkrat preskočimo v cilju delati, biti hiter, služiti drugim, biti močan in zdržati. Opozorila je tudi na nujnost počitka, ki mora biti pasivni, tj. po vzoru živali mačka ali psa, ki se raztegne, sprosti, uleže. Prav tako je povedala, da naj uravnotežimo ključna tri področja – delo, odmor in zabavo ter vsakega od njih namenimo enak čas.

Predavateljica je z udeleženci odkrito govorila tudi o tem, kako delodajalci nove zaposlene izbirajo na podlagi tega, koliko in kako močno izražene imajo notranjih priganjalce. Ne le da bodo takšni zaposleni delali hitro, učinkovito, trdo, popolno idr. Še več, sami sebe bodo s svojimi notranjimi mehanizmi priganjali k takemu delu. Odgovorila je tudi na vprašanja udeležencev, povezana s to tematiko.

Na koncu je predavateljica predstavila nekaj tehnik čuječnosti, vključenih tudi v MBSR (Mindfulness-Based Stress Reduction), kako lahko notranje priganjalce opazimo, sprejmemo, razumemo in uporabimo le takrat, kadar se mi tako odločimo in želimo, torej ne po avtomatizmih. Predavala je mag. Lucija L. Skok, pravnica, mediatorica na Okrožnem sodišču v Ljubljani in certificirana učiteljica MBSR (Mindfulness-Based Stress Reduction – obvladovanja stresa s pomočjo čuječnosti) na University of Massachusetts, Medical School, ZDA in na Institute for Mindfulness-Based Approaches v Berlinu, Nemčija. Vodi delavnice in

programe obvladovanja stresa na temelju čuječnosti, tako v življenju kot v delovnem okolju, delavnice in programe čuječega dialoga in pozitivnih odnosov ter izvaja individualno svetovanje na temelju čuječnosti. Deluje v Mengšu, Radomljah in preko spletne platforme Zoom.

Besedilo: Lucija L. Skok v sodelovanju z AIA
Mladinski Center Mengeš
Foto: Brane Tomšič

Nad strahove z dosledno iskrenostjo do sebe

V organizaciji Društva AIA je v prostorih MC Mengeš v začetku prejšnjega meseca gostoval glasnik zavedanja in predavatelj univerzalne resnice Bogdan Rahten s predavanjem: **Kako neutralizirati strah – največji strup za našo dušo in telo.**

Le redki strahovi so površinski in s tem enostavno rešljivi. Velika večina jih je kot ledena gora, saj se skrivajo kot globoke blokade v posamezniku. Strahovi so v nas, ker smo tako naučeni oz. vzgojeni. Dvom je namreč v nas vsiljen in ponotranjen, naša podzavest pa pridno hrani kopico informacij, ki se ob ustreznih dražljajih sprožijo kot strah oz. tudi kot njegov vidni derivat: panika. Vse to se naseli v naše celice kot neviden plin, ki nas vztrajno načenja in nam zmanjšuje potencial zdravja oz. povečuje možnost bolezni.

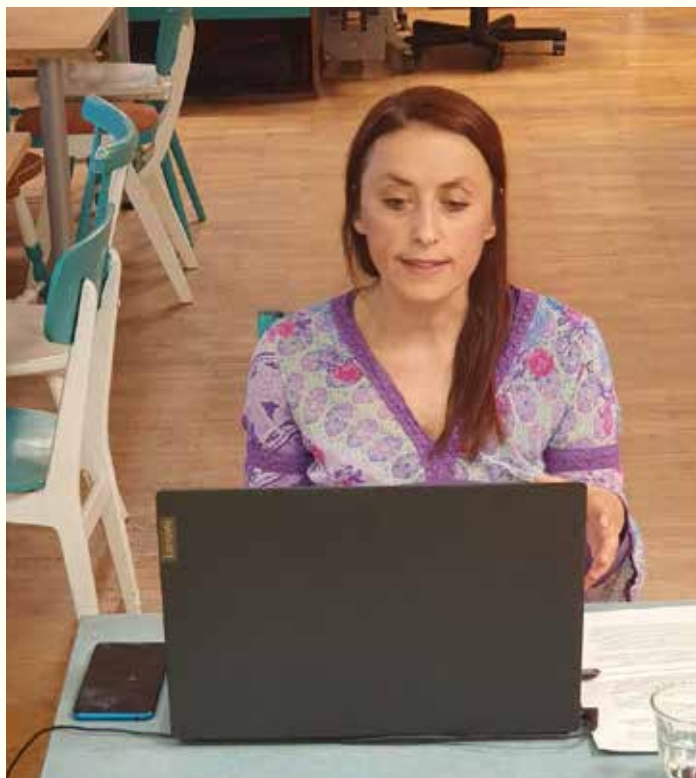
Da se lahko soočimo s strahovi, je treba razčleniti njihov izvor in se predvsem ustrezno odzvati. Kot prva pomoč nam služijo stavki osvobajanja (npr.: Ne dovolim strahu, da me obvladuje! Osvobajam svojo dušo in telo strahu pred ... in sem v popolnem miru sam s sabo ...). Zelo koristna vaja je, da preselimo pozornost v srce in/ali podaljšano izgovarjamo besedo razum.

Edina univerzalna rešitev je dvig zavedanja, kjer gre za necenzurirano soočanje s samim sabo in vztrajnim čiščenjem vseh motenj, ki se nam pojavljajo kot nevidno breme. Poleg strahov so tu še vsa ostala potlačena čustva, zamere, jeza ... Višje zavedanje ne omogoča le boljšega zdravja, temveč predvsem modre oz. razumske življenjske odločitve. Z njim dosledno naslovimo vse, kar smo hote ali nehote pometli pod preprogo, nevidno breme pa onemogoča, da stvari vidimo jasno in zaživimo v lastnem miru.

Bogdan Rahten v sodelovanju z AIA Mladinskim centrom Mengeš
Foto: Brane Tomšič

Kako naj jemo, da bomo ostali zdravi, in česa naj ne jemo, da ne zbolimo

To je ena od najbolj pogostih dilem. Poplava diet, jedilnikov in nasvetov, pri katerih si informacije pogosto nasprotujejo, ustvarja več zmede kot jasnih navodil. O takšnih in podobnih vprašanih smo razpravljali na predavanju Hrana po naturopatsko, v petek, 2. aprila, preko spletne aplikacije Društva AIA – Mladinskega centra Mengeš.

Mag. Mateja Kržin je obrazložila, da na področju prehrane jasnih odgovorov ni, prav tako ni splošnih navodil, ki bi veljala za vse. Hrana ima poleg nutricionistične tudi močno čustveno komponento, zato naturopati na hrano ne gledajo strogo tehnično, ker takšna obravnava na dolgi rok sproža čustveni konflikt, ki lahko prvotno slabo počutje še potencira.

Da se kar najbolje znajdemo v labirintu nasprotujočih si teorij o hrani, je pomembno znanje o hrani in procesih, ki se odvijajo v našem telesu. Če razumemo osnovne principe delovanja telesa, lahko pri izbiri prehranske strategije uporabimo logiko delovanja telesa in nismo odvisni od interpretacije tistega, ki nam to ponudi.

Na predavanju Hrana po naturopatsko je predstavila osnovne smernice kako se vrniti nazaj k Hrani z veliko začetnico, kjer se izogibamo predelanim živilom, ne jemo preveč hrane in jemo tisto za kar je ustvarjeno naše črevesje. To pomeni takšno hrano kakršno so kuhale naše babice. »Sprehodili« pa smo se tudi skozi prebavni sistem – od ust do zadnjika in se seznanili z osnovami metabolizma ogljikovih hidratov, beljakovin in maščob.

Mateja Kržin v sodelovanju z AIA – Mladinskim centrom Mengeš
Foto: Brane Tomšič

Pomlad v tradicionalni kitajski medicini pomeni ponovno rast

Teorija in praksa tradicionalne kitajske medicine (TKM) se je razvijala v času, ko ni bilo elektrike in drugih dobrin sodobnega sveta, v času, ko se ni dalo prikriti teme, niti ohladiti v daljših in vročih nočeh. Veliko modrosti TKM izhaja iz časov, ko so ljudje več časa preživeli zunaj in bili pozorni na naravni svet okoli sebe.

Pomlad je težko pričakovana sprememba, ko kalijo semena in cvetijo cvetovi. Je čas, ko začne sonce ogrevati zemljo in nas prežema občutek prenove in ponovne rasti. Pomlad je čas čiščenja, pomlajevanja in skrbi za dobro počutje.

Ta letni čas v TKM ustreza elementu lesa in je povezan z jetri in žolčnikom, čustveno pa se usklajuje z jezo. Jetra so odgovorna za gladek pretok energije po telesu, pomlad pa širi energijo rasti v naravi, zato je pomembno, da tudi sami poženemo svojo notranjo energijo.

Ker je v praksi TKM najpomembnejša krepitev zdravja, je uspešen zdravnik tisti, ki nima bolnih ljudi. Kako po praksi TKM skrbimo zase pomladi:

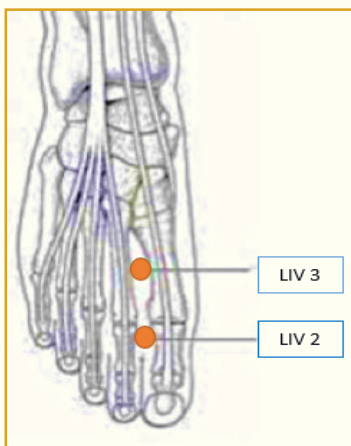
Jetra nadzirajo kite, zato je pomembno raztezanje. Priporočljiva je joga, tai chi ali vse drugo, kar požene energijo in ohranja prožnost tetiv in mišic.

Jetra se odpirajo v oči, zato so pomladi še toliko bolj pomembni odmori s pogledom na cvetočo in prebujajočo se naravo, sploh če dalj časa delamo za računalnikom.

Barva pomladi in jeter v TKM je zelena, zato spomladi jemo zeleno. Sveža in listnata zelenjava, kalčki in nezrele žitne trave izboljšajo splošno delovanje jeter in pomagajo pri gibanju energije po telesu. Kisli okus je okus jeter in pomladi, zato hrana in pijača kislega okusa stimulirata energijo jeter. V vodo stisnemo limono, za solatni preliv uporabimo kis in jedi okrasimo z vejico kopra.

Zunanji zrak pomaga pretoku energije jeter, zato spomladi poskušamo čim več dejavnosti narediti zunaj. Razdražljivo energijo jeter najbolje izravna sveži zrak in svoboda prostranosti.

Uživajmo v čaju pegastega badlja ali njivske preslice. Ti zelišči pomagata okrepiti celice jeter in odplaviti toksine iz telesa.

V TKM pomembno prispeva k zdravju tudi akupresura, saj pomaga pri splošnem zdravju jeter, odpraviti stres in frustracije. Akupresura pomaga tonificirati sisteme notranjih organov in lahko odpravi manjše motnje, preden postanejo resne težave. Najpomembnejši točki jeter sta LIV 2 in LIV 3, na stopalu med pregibom palca in kazalca.

Besedilo in foto: Mateja Kržin

BREZPLAČNA ZVOČNA KOPEL

V svet sprostitve in notranjih globin vas bom popeljal s svojim glasom, alikvotnim petjem, fujaro in drugimi pripomočki za notranja potovanja.

Kje: Studio Matlux, Glavni trg 17, 1234 Mengeš

Kdaj: 6. 6. 2021 ob 19.30.

Zaradi omejitev udeležbe so obvezne prijave na: 051 814 524

Z zvokom bom delal Jan Malus

Studio MATLUX predstavlja

Preizkusite brezplačno!

- nedelja, 16. maj, ob 19.30 - **Energijske vaje po Donni Eden**
- ponedeljek, 17. maj, ob 9. uri – **vadba Nirvane**
- petek, 21. maj, ob 18. uri – **vadba Nirvane**
- sobota, 22. maj, od 9.–13. ure – **APM terapija**
- sobota, 22. maj, ob 19.30 - **Zvočna kopel z gongi**
- ponedeljek, 24. maj, ob 9. uri – **vadba Nirvane**
- sobota, 29. maj, od 9.–13. ure – **APM terapija**
- nedelja, 30. maj, ob 19.30 - **Vodena meditacija z zvočnimi skledami**
- petek, 4. junij, ob 19. uri – **predavanje preko zoom aplikacije – Vrste diet**
- sobota, 12. junij, ob 19:30 – **predstavitve iridologije in brezplačni pregled očesne šarenice z iridoskopom**

APM – energetska uravnava meridianov, poteka individualno – pol ure.

Za vse delavnice je zaradi omejitve prostora obvezna prijava na elektronski naslov

mateja@matlux.eu ali na telefon 070 693 113.

Zeleni Slovenije čestitamo občankam in občanom z željo in s prizadevanjem za prijetno bivanje v lepem mestnem, vaškem in naravnem okolju v sožitju in s spoštovanjem do okolja in narave.

V letu 1994 so prebivalci večinsko glasovali za samostojno občino.

Spremljajte nas na www.facebook.com/ZeleniMenges in www.facebook.com/ZeleniSlovenije.
mag. Tomaž Štebe, Zeleni Slovenije

Ansambel bratov Stopar iz Loke pri Mengšu – najboljši amaterji leta 1985

Njihova glasbena pot se je začela pod mengeško marelo, nadaljevala z oddajo Kar znaš - to veljaš, kjer je ansambel v hudi konkurenci zasedel drugo mesto, ker pa je dobil veliko točk, si je priboril tudi pravico do nastopa v finalni oddaji, ki je bila v Zrečah. Na tej finalni oddaji pa so Stoparji tako pred komisijo občinstva kot pred komisijo strokovnjakov zmagali. Tako so postali najboljši amaterji Slovenije leta 1985 in odšli na tekmovanje v Maglaj, kjer so se pomerili z amaterji iz vse bivše države Jugoslavije. Sledila pa je uspešna glasbena pot z vrsto uspehov na festivalih in igranjem tako doma kot tudi v tujini. Ansambel je prihajal iz mengeške godbe. Kar štirje člani so namreč igrali v godbi. Vodja ansambla in

harmonikar je bil Robi Stopar, trobento je igral njegov brat Franci, pela pa je njuna sestrična Nataša, pozneje se jim je pridružila še Petra Kompare, poleg pevca Jožeta Šarca, ki je igral tudi F-tubobas, klarinet je igral Tomaž Šinko, kitaro Roman Komatar, bas kitaro in pozavno pa Pavel Jerše. Glasbeni slog jim je dal Franci Lipičnik, ki jim je napisal tudi večino skladb, besedila so bila delo mag. Ivana Sivca, Franc Kompare pa je bil njihov duhovni vodja. Seveda pa tako uspešne zgodbe ansambla Stopar ne bi bilo brez prizadevnosti njihovih staršev, družin in številnih prijateljev.

Besedilo in foto: Vido Repanšek

Sredi ničesar

Luka po prihodu v cilj

Moje zime malo drugače

Sem Luka Mušič, rojen 6. januarja 1992. Stanujem v Mengšu. Zadnja štiri leta, tudi zaradi pomanjkanja snega, odhajam na delo v Skandinavijo. Trenutno opravljam delo turističnega vodnika in trenerja psov za delodajalca na Švedskem, ki se ukvarja z vlečnimi psi, ki tečejo na dolge razdalje. Delo je sezonsko, zato poletja in jeseni preživljam v Mengšu.

Mushing je oblika transporta s pomočjo pasje vprege. Praksa uporabe pasje vprege je stara vsaj 4000 let, ko so domorodci v Severni Ameriki in Sibiriji s pomočjo psov prevažali tovor. Leta 1911 je norveški raziskovalec Roald Amundsen s svojimi štirinožnimi prijatelji kot prvi stopil na južni pol, medtem ko je njegov tekmeč Robert Falcon Scott, ki je potoval s sibirskimi poniji, tragično preminil. V obdobju prve svetovne vojne se je mushing razširil tudi v Evropo, predvsem na Norveško. Psi so prevažali opremo za vojake in zdravnike. Leta 1925 je 150 psov in 20 musherjev prepotovalo 1000 km preko Aljaske, da bi dostavili protistrup za epidemijo v kraju Nome. Mushing je že nekaj časa tudi šport, najdaljša dirka na svetu Idirarod (1600 km) pa se zaključi prav v mestecu Nome.

Petter Karlsson, dvakratni zmagovalca najprestižnejše in najdaljše evropske dirke (1200 km), je trenutno eden izmed najboljših tekmovalcev in rejcev aljaških huskyjev. Svojo linijo teh »mešanec« izpopolnjuje že trideset let. Aljaški husky je pogosto pomotoma zamenjan za svojega sibirskega bratrance. Razlike so v dlaki (sibirski ima dvojno), videzu (aljaški je mešanček) in kapaciteti. Je najhitrejša in najvzdržljivejša pasma (čeravno uradno nepriznana), sposobna

Na poti na 1500 m prelaz.

prepotovati več 100 km na dan. Dolžina uhljev, barva dlake, višina, teža, karakter, barva oči so karakteristike, ki so pri tej pasmi drugotnega pomena. Zmogljivost, hitrost, vzdržljivost, manko poškodb in predvsem apetit so stvari, ki so iskane.

Petter je lastnik nekaj več kot sto psov. Ker je pandemija odnesla vse uradne dirke v letu 2021, se je odločil, ob upoštevanju vseh vladnih priporočil, organizirati svojo lastno dirko do polarnega kroga in nazaj. Število tekmovalcev je bilo omejeno na devet.

25. marca sem tako s svojo ekipo dvanajstih manj izkušenih psov, starih med enim in dvema letoma, začel planirano štiridnevno ekspedicijo do polarnega kroga in nazaj. Petter je seveda tekmoval s svojo A ekipo, moj sodelavec pa je vozil Petrovo B ekipo. Trije izmed devetih smo torej zastopali ekipo Karlsson.

Moj cilj, upoštevajoč dejstvo, da sem voznik najmanj izkušenega kr-dela mladih in (pre)zagnanih, je primarno bil prispeti na cilj s psi v dobri kondiciji, ne glede na uvrstitev. Nekje po 400 km pa je začelo postajati jasno, da nam gre res dobro. Po 590 km in več kot 17.000 m višinske razlike ob poti smo v cilj prispeli kot tretji. Naravnost fenomenalen dosežek teh bodočih zvezdnikov. Za sabo s(m)o pustili veliko izkušenejše pse in tekmovalce.

Počitek na nadzorni točki.

Ni pa bil ta dosežek popolnoma nepričakovan. Dva tisoč kilometrov treningov pred dirko mi je dalo vedeti, kako neverjetno dobri so. Največji problem pri mlajših psih je vzdrževanje teže. Delajo in vlečejo močnejše kot starejši, izkušenejši psi. V glavi še nimajo tiste zavore, ne znajo se uravnjavati. In ko se preveč utrudijo začnejo izgubljati apetit. Zato smo na treningih pred dirko delali tudi na tem, s tem ko smo trenirali počasneje in dlje, namesto hitreje in krajše. Tako so se nekako spoznali s tem ritmom. In tak ritem nam je v prvi polovici dirke dobro služil. V zadnji tretjini so bili znaki nihanja, zato je bilo treba vsakemu posebej nameniti še več dodatne pozornosti.

Ti psi so bili od nekdanj tekači. Če ne tečejo, so nesrečni. Če si lastnik enega od aljaških huskyjev iz našega pesjaka ali podobnega, in če se s tem športom ne ukvarjaš profesionalno in ne treniraš temu primerno, lahko zagotovim, da ni metode, s katero bi tega psa dovolj utrudil, da bi bil srečen. To ni pes ljubljencek. Če greš v kletko, kjer sta dva in vzameš enega, drugega pa pušiš v kletki, bo lajal in tulil v nedogled. Ko so vpreženi, na startu ne boš sposoben slišati sogovornika, če ti ta ne vpije naravnost v uho. In potem startaš, in vse, kar slišiš, so zavore na sankah. In ko se ustaviš, gledajo nazaj in kmalu začne lajati eden in nato še eden, in če ne startaš hitro, nepotrpežljivost hitro narašča. Ko uide iz nadzora lahko sledi pretep, zaradi katerega lahko izgubiš psa za celotno sezono.

Ta pasma je sposobna neverjetnih stvari. Če se znajdeš v snežni nevihti in te skrbi, kako in kaj, njih to zgolj podžge, naredi jezne, dobijo dodaten adrenalin. Tako kot vsi psi imajo izrazit voh. Nekateri kraji jim dišijo enako in so eden od vzrokov njihove odlične orientacije. Imajo izjemen spomin in če so nekje bili vsaj enkrat, to vedo. Zelo dobri so pri iskanju poti, tudi če je povsien zamedena in se tebi niti sanja ne, kje si. Znajo levo in desno, to jih naučimo. Ni se jim treba usesti pred večerjo – želimo, da jedo karkoli jim ponudimo. Da jedo

hitro, da branijo svojo hrano, da so pohlepní. So inteligentni, hitro učljivi, neustrašni. Edino človeka se lahko dokaj hitro ustrašijo, če se okorno premika okoli njih. So pa zelo nežni do ljudi. V treh letih delanja z njimi nisem našel enega, ki bi poškodoval ali ranil človeka. Na tej dirki smo, kar se vremena tiče, imeli vse. Snežne zamete in nevihto, veter, dež, plundro, ekstremen mráz. Bil je test vzdržljivosti in povezanosti med vodnikom pasje vprege in njegovo ekipo. Bil sem izjemno ponosen, kako so vse skupaj odpeljali. Samo enega sem moral odložiti na nadzorni točki, 80 km pred ciljem. Opazil sem, da ne teče na način, kot sem ga vajen videti. Izkazalo se je, da je šlo za manjšo poškodbo stegenske mišice. Preostalih enajst je prispelo na cilj.

Na sami dirki je urnik videti okvirno tako – med 5 in 8 ur vožnje z 2 do 4 urami počitka, pri čemer se prepotovane razdalje večajo proti koncu dirke.

Zavedati se je treba, da ta počitek ni čas, ko vodnik pasje vprege spi. To je samo čas od trenutka, ko se psi ustavijo, do trenutka, ko spet gredo. Nadeji jim je treba plašče, postlati posteljo s slamo, jih, glede na individualne potrebe nahraniti. Nekateri potrebujejo zdravilo, drugi masažo. Na koncu ostane nekje 30 odstotkov tega »počitka« za moj spanec, odvisno, kako hiter in učinkovit si, odvisno, če psi dobro jedo ali pa je treba poskusiti s kakšnim trikom, da v njih nekako spraviš hrano. Potrebujejo med 1000–15.000 kCal dnevno. Spanec kot spanec pa ob vsem adrenalinu in dejstvu, da ves čas spiš zunaj, le redko pride. Kot vodnik pasje vprege ves svoj čas namenjaš za to, da je krdelo v kar se da dobrem stanju. Če ostaneš brez enega zaradi malomarnosti, bo kmalu sledil naslednji, in tako naprej. Brez njih pa si brez možnosti.

Zasluge za ta podvig gredo predvsem moji ekipi in njihovemu lastniku. Dejstvo, da so Petrovi mlajši psi sposobni premagati izkušenejše pse drugih ekip, ki so prav tako zelo dobre, pove, da ima res vrhunsko linijo psov. Kar je z železno voljo ustvaril v zadnjih tridesetih letih, je hvale vredno. Naveličan dejstva, da na najdaljši dirki v Evropi

(Finnmarksløpet) zmagujejo zgolj in samo Norvežani, se je odločil to tradicijo prekiniti. In leta 2016 mu je to tudi uspelo, uspeh pa je ponovil še leta 2018.

Sam ne vem, kaj prinaša bližnja prihodnost zame. Rad imam Skandinavijo in drugačen način razmišljanja in dožemanja. Petter je navdih in vsak dan se od njega naučiš nekaj novega. Je znanstvenik na svojem področju, področju znanosti o vlečnih psih. Svojim profesionalnim športnikom zagotovi vse, kar potrebujejo za to, da postanejo prvaki. Nameni jim čas, denar, voljo. Veliko stvarjem se mora odreči. Ponosen sem, da lahko delam za takega človeka, čeravno so dnevi lahko zelo dolgi in prostih dni ni veliko. A za zdaj se po koncu zime z veseljem vračam v domovino, k dekletu, ki je glavni razlog, da sem pred štirimi leti odšel na delo v tujino, k družini in prijateljem. V državo, ki je, kot sem ugotovil predvsem v tujini, še vedno biser in ki ima navsezadnje tudi kar nekaj plusov v primerjavi s skandinavskimi državami. Mešanje obeh svetov mi trenutno ustreza.

Besedilo in fotografije: Luka Mušič

**Čestitamo občankam in občanom
z željo in s prizadevanjem za prijetno
bivanje v lepem mestnem, vaškem
in naravnem okolju v sožitju in s
spoštovanjem do okolja in narave.**

Praznujemo 29. maja, na rojstni dan pisatelja Janeza Trdine leta 1830. Tega dne maja pa smo se leta 1994 z večino edini na referendumu odločili za ponovno samostojno občino.

Čestitamo!

Delujmo za dobro in pošteno delovanje vseh za lepo in prijetno sobivanje.

mag. Tomaž Štebe, vodja Civilne iniciative Mengeš

OBČINA MENGEŠ

URADNE URE:

ponedeljek: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 15.00

sreda: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 17.00

petek: 8.00 - 13.00

Tradicionalna prvomajska budnica je kljub omejitvam odlično uspela.

Prvomajska budnica z Mengeško godbo kljub omejitvam uspela

Mengeška godba nadaljuje s tradicijo vsakoletnega igranja prvomajske budnice. Tudi letos nam je kljub neugodnim epidemiološkim razmeram ob upoštevanju uradnih odlokov zoper covid-19 uspelo izpeljati prvomajsko budnico v živo. Godbenice in godbeniki smo znova v živo zaigrali skupaj po skoraj sedmih mesecih.

Tradicionalna budnica je tudi letos potekala s prilagoditvami. Ker bi zaradi splošne omejitve zbiranja lahko zaigralo le deset godbenikov, smo tokrat organizirali in prijavili javno prireditev z več lokacijami igranja – na ta način smo izkoristili pogoje, ki so omogočali nastop celotni godbi. Na budnici so nastopili le zdravi godbeniki in godbenice, ki so se predhodno testirali, covid-19 preboleli ali so bili cepljeni. Med budnico smo skrbeli za medsebojno razdaljo in si naredili tudi nove maske z godbenim logotipom.

Začetek budnice je bil ob 6. uri. Najprej smo nekaj koračnic zaigrali pred godbenim domom, nato pa smo šli prebuditi še stanovalce Doma počitka Mengeš in okoliške prebivalce. Pot nas je vodila še v Mali Mengeš in nazaj pred godbeni dom. Zbrala se je tudi peščica jutranjih oboževalcev, ki nam je pomahala ali namenila aplavz od daleč. Naše igranje smo prenašali tudi preko godbene Facebook strani. Ogled posnetkov je še vedno mogoč.

Hvala vsem, ki ste nam pomagali, da je budnica uspela. Posebna zahvala gre našim sosedom, mengeškimi gasilcem, ki so prevzeli redarsko službo, Policijski postaji Domžale za pomoč in podporo pri prijavi dogodka ter našemu predsedniku Gregorju Žunu, ki je podrobno proučil vse možnosti, da je godba zaigrala v celoti, bil večkrat v kontaktu s policijo in nam s pravnega vidika omogočil varno izvedbo budnice.

Godbenice in godbeniki smo si naredili nove maske z godbenim logotipom.

Na predvečer praznika dela smo namesto tradicionalnega kresovanja na Gobavici na Facebooku objavili naš najnovejši posnetek od doma, ki smo ga ustvarjali v aprilu. Narodni heroji "od doma" so dostopni na naslednji povezavi: https://fb.watch/5gQy_IJEgm/. Upamo, da bodo razmere kmalu dopuščale skupne godbene vaje in nato tudi nastope, vsaj na prostem, kamor vas bomo, seveda v skladu z veljavnimi odloki, tudi z veseljem povabili.

Besedilo: Maja Keržič
Foto: Ana Per, Miha Keržič

Med budnico smo imeli tudi policijsko kontrolo, ki je minila brez težav, saj smo se držali vseh pravil.

Z jutranjim igranjem pod njihovimi okni smo razveselili tudi prebivalce Doma počitka Mengeš.

Med lokacijami nastopov nismo smeli igrati na javnih površinah.

Tradicionalno igranje pred Domom počitka.

Naš godbenik je z masko opremil tudi odmevnik svoje trobente.

Zaključek igranja je bil pred Godbenim domom.

Mengeška godba pred Godbenim domom.

25 let Likovnega društva Mengeš

Likovno društvo Mengeš letos praznuje 25 let svojega delovanja. Četrto stoletje obstoja društva, jubilejno leto 2021, ki ga bomo obeležili z našimi razstavami spominov iz društvenih preteklih let.

Začetki segajo v leto 1996, ko so se štirje navdušenci in slikarski prijatelji, ob kavici, odločili v svojem kraju ustanoviti društvo. Trenutno društvo šteje dvajset članov.

Društvo je ljubiteljsko in v tem času smo z našo ustvarjalno vneto in z različnimi mentorji nadaljevali likovno pot. Z njihovo pomočjo smo pridobili znanja, likovne izkušnje in tako napredovali s svojimi deli v kakovostna dela. Naš razvoj so vodila vsakoletna organizirana izobraževanja, tečaji in različna predavanja. Zasluge za nadaljnji razvoj, nadgrajevanje in ohranitev kakovostnih del, ima tudi naš stalni mentor, likovni pedagog, slikar, fotograf Lojze Kalinšek, ki nas izobražuje in likovno usmerja že dvanajst let. Med drugimi tečaji nas je navdušil tudi s fotografijo, zato smo ustanovili tudi foto sekcijo.

K uspehu našega društva prispeva vsak posamezni član s svojimi unikatnimi deli, s svojo predanostjo v ustvarjanju, v opravljanju društvenega dela s pripadnostjo, odgovornostjo in v delu skupnega zanosa. S sledenjem vsemu, v iskanju novih lastnih izzivov, smo dopolnjevali svoje znanje, spoznavali zakonitosti likovnega upodabljanja in sproti dozorevali na področju slikarstva, risbe, grafike, kiparstva in fotografije. Kakovost naših del potrjujejo nagrade, uvrstitve na območne, regijske, državne razstave. Sledijo nam številna priznanja, certifikati, zlate, srebrne in bronaste palete posameznikov.

Prav ponosni pa smo zadnje dve leti, ko smo na državnem nivoju kot celotno društvo s strani Zveze likovnih društev Slovenije, med slovenskimi društvi, prejeli najvišjo priznanje, zlato plaketo.

Najlepše nas je videti in opazovati pri delu, ko z linijami, barvami ustvarjamo različne podobe in takrat imamo vsi skupen jezik, saj nas povezuje želja ustvariti nekaj lepega, posebnega, izvirnega. Umetniška dela nastajajo ob zgodbah, spominih, domišljiji, občutenju in ob svobodi. Pri tem nas vseskozi in nenehno poganja navdih, ki v naših delih izžareva, kot sonce, ki nas s svetlimi, toplimi žarki poboža in nam vzpostavi neko novo svežo energijo.

Ker nam je zaradi pandemije koronavirusa, prikrojilo drugačen način življenja, naš vsakdan, smo se tudi likovniki prilagodili in našli drugačne načine predstavitve z virtualnimi razstavami.

Vendar vseeno verjamem, da vsi, ki zmoremo širino misli, da se vse življenje učimo in se ne bojimo novih ustvarjalnih idej, stremimo k napredku del in k osebnostni rasti.

Tokrat smo našo razstavo postavili v Rehabilitacijskem inštitutu Soča v Ljubljani z naslovom ORNAMENT.

V našem jubilejnem letu, ob 25-letnici, je prva predstavljena spominska razstava prvotna iz leta 2019, ko smo v mesecu novembru predstavili razstavo z veliko skupinsko sliko z napisom v sredini Običaji in starine so ščit domovine.

Zahvaljujemo se Rehabilitacijskemu inštitutu Soča, ki nam je v svojih razstavnih prostorih omogočil spominsko razstavo. Potrudili smo se, da jim bo polepšala prostor in obudila lepe spomine.

Besedilo: Helena Testen
Predsednica Likovnega društva Mengeš

Ornament

Razstavljenih je 29 slik 20 avtorjev v različnih tehnikah in motivih. Skupno temu pa je tema ornament, ki je prisoten v vseh kulturah in v vseh obdobjih.

Glavna značilnost za slovenski ornament je različna poslikava, lahko jih najdemo v enakomernih in različnih barvnih odtenkih, povsem brez senčenja. Uporabljene so tople in nežne barve, kot so pastelno rumena, rjava, nežno zelena, rdeča, modra.

Značilnosti slovenskega ornamenta sta nagelj in srčna oblika in se pojavljata na različnih materialih in v različnih oblikah, npr. na lesenih skrinjah, panjskih končnicah, raznih pohištvenih delih, prtičkih, tudi pirhih. Motivi so privzeti iz poljedelstva, vrtnarstva, živalstva in prav vse naštetje se najde tudi med našimi razstavljenimi deli.

Emanuela Rodica

Nejka Terlav

Helena Testen

Špela Magister

Alojz Burja

Karmen Korošec

Likovna razstava skupine Ustvarjanje DIH

Članice skupine Ustvarjanje DIH, Dari Korošec, Irena Gorenc in Helena Testen, so se od 2. marca do 12. aprila na prijazno povabilo vodje ge. Katarine Peterc, tretjič predstavile v Knjižnici Daneta Zajca v Moravčah.

Motivi likovnih del so ravno v prazničnem mesecu žensk in mater zajemali cvetlična tihožitja in motive cvetlic v naravi, ročni unikatni izdelki, voščilnice z motivi cvetlic in izpisi besedil v kaligrafski pisavi, ter kvačkane modne dodatke, kot so ogrlice, rute in šali z vzorci, ki so sledili motiviki cvetja.

Besedilo in foto: Ustvarjanje DIH

Dari Korošec

Helena Testen

Irena Gorenc

Razstava Arven Šakti Kralj Szomi

Fotografska razstava Arven Šakti Kralj Szomi, ki se predstavlja v galeriji Bahoe Art House na Dunaju, bo občudovalcem na ogled vsaj še dva tedna.

Razstavo Arven Šakti Kralj Szomi, slovenske umetnice iz Mengša, se da ogledati kar z ulice, saj ima galerija prostrana okna. Njena vrhunska umetniška dela navdihujejo Dunajčane že od 19. marca 2021 in bodo na ogled vsaj do 15. maja 2021. Mimoidoči lahko brez vstopa v galerijo vidijo nekaj čez 50 njenih umetniških fotografij. Arven Šakti, ki je v Sloveniji zaslovela s fotografijami, na katerih je uprizorila lik deklice in dekleta, ki ga je poimenovala Dekle jesenske nebine, je za ta projekt bila tudi nagrajena z delovno štipendijo Ministrstva za kulturo RS. Umetnica, ki je diplomirala na Goldsmiths' College

– University of London in magistrirala v Ljubljani na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje (ALUO), je leta 2019 za svoj umetniški opus prejela najvišjo nagrado Univerze v Ljubljani, priznanje pomembnih umetniških del (PPUD), enakovredno doktoratu znanosti. Spremnemu besedilo k eminentnemu katalogu razstave je napisala priznana avstrijska pisateljica Marlene Streeruwitz, velike zasluge za izvedbo razstave imata tudi Ksenija Škrilec, veleposlanica RS na Dunaju, in Walter Famlar, generalni sekretar ene najuglednejše dunajske kulturne institucije Alte Schmiede (Stara kovačnica). Navkljub težkim trenutkom za slovensko umetnost so se potrudili tudi v Domžalah, kjer je po zaslugi Cvete Zalokar Oražem in Katarine Rus Krušelj prav tako pred kratkim imela razstavo v Menačenkovi domačiji. Nekaj njenih del bo dunajska galerija tudi odkupila za svojo zbirko. Morda pa bodo njena izredna dela v prihodnosti na ogled kdaj tudi v domačem kraju.

Besedilo in foto: Béla Szomi Kralj

Včasih nas je več, včasih pa malo manj. Vsi otroci ste vabljeni, da se nam pridružite.

Vsakodnevna škoda na skakalnicah ovira trening upov SSK Mengeš

V minuli (predolimpijski) zimi najboljši slovenski smučarski skakalec Anže Lanišek je imel kmalu po izteku sijajne sezone, prve celotne v obdobju pandemije novega koronavirusa, nov razlog za slavlje. Domžalski rekorder, sicer član SSK Mengeš, je namreč pred slabim mesecem dni (20. aprila) praznoval 25. rojstni dan.

Po koncu uspešne zime 2020/21, ki jo je v skupni razvrstitvi za svetovni pokal končal na devetem mestu, si je »Žaba«, kakor ga pravzaprav vsi kličejo, vzel nekaj časa le zase in za svojo družino. Zatem se je že začel bolj ali manj zavzeto pripravljati za novo sezono, katere veliki vrhunec bodo olimpijske igre v Pekingu.

Načina dela – kot je dejal – ne bo bistveno spreminjal, še naprej ima pred očmi tudi visoke cilje. Da jih je sposoben uresničiti, je navsezadnje dokazal že večkrat, na koncu koncev tudi na februarско-marčevskem svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju v Oberstdorfu, na katerem je navdušil z bronasto kolajno na srednji skakalnici.

Za nameček se je Lanišek v prejšnji zimi še štirikrat zavihtel na zmagovalni oder med svetovno elito, manjka mu le še pika na i – prvo mesto. Toda glede na njegovo čedalje bolj stanovitno skakanje je le še vprašanje časa, kdaj bo prvič okusil tudi slast zmage v svetovnem pokalu. Potem ko so za prvomajske praznike dobili nekaj prostih dni, so takoj po njih znova zavihali rokave tudi (naj)mlajši upi iz SSK Mengeš in se vrnili k pripravam za novo sezono. Letošnji začetniki pa so se že začeli spoznavati z doskočiščem na skakalnicah pod Gobavico, nekateri pa že tudi z zaletiščem, s katerega so že izvedli prve (od)skoke. Kdor bi se jim rad pridružil, je prisrčno vabljen na trening, glede katerega bodo vse informacije dobili na telefonskih številkah 041/767-397 (predsednik kluba Boštjan Ekart) ali 041/750-404 (trener Aleš Selak).

Na naše veliko razočaranje sicer iz dneva v dan opazamo, da objestneži delajo škodo na skakalnicah, tako da se spuščajo po doskočišču, plastično maso pa uničujejo tudi z metanjem velikih kamnov in celo razbijanjem steklenic, tako da je v izteku vse polno nevarnih črepinj. Poleg tega se nepridipravi izživljajo tudi nad brunarico in drugimi objekti, za nameček za seboj puščajo takšne in drugačne smeti. Zato vse, ki boste na skakalnicah opazili kaj nenavadnega, naprošamo, da nam to sporočite.

Besedilo: Š. M.
Foto: A. M.

Kvalifikacije za olimpijske igre v namiznem tenisu

V Giuresu na Portugalskem je bil od 21. do 25. aprila kvalifikacijski turnir za uvrstitev na olimpijske igre v Tokiu. Na tekmovanju sta Slovenijo zastopali članici NTS Mengeš Ana Tofant in Katarina Stražar. Najprej so igrali v predtekmovalnih skupinah s štirimi igralkami vsaka z vsako, najboljši dve pa sta se uvrstili na glavni turnir, na katerem je nastopilo 32 tekmovalk.

Katarina Stražar je prvi dan blestela. V 1. krogu je premagala Belgijko Liso Lung in Litovko Kornelijo Riliskyte, obe z rezultatom 4 : 2.

Manj uspešna je bila Ana Tofant, ki je oba dvoboja izgubila, z Britanko Tin-Tin Hu z 0 : 4 in Bolgarko Polino Trifonov z 1 : 4. Po treh porazih Ani ni uspela uvrstitev na glavni turnir, je pa zadovoljna, saj je pridobila nove izkušnje, kar je dobra motivacija za nadaljnje delo!

Drugi dan je Katarina kljub dobri igri izgubila proti Darji Trigolos iz Belorusije z 2 : 4 in se kot drugouvrščena uvrstila na glavni turnir.

V prvem krogu glavnega turnirja se je Katarina, ki je 303. na svetovni lestvici, pomerila z izkušeno Švicarko Moretijevo, ki je na svetovni lestvici na 86. mestu. Mengeška devetnajstletnica je odločno začela dvoboj in prvi niz dobila z 11 : 8. Po vodstvu Švicarke s 3 : 1 se je Katarina zbrala in preostale nize dobila v svojo korist ter se uvrstila v drugi krog.

V drugem krogu se je pomerila s Charlotte Carey iz Velike Britanije, ki je na svetovni lestvici na 118. mestu, izgubila je z rezultatom 3 : 4.

Katarina je povedala: »S turnirjem sem na splošno zadovoljna, dala sem vse od sebe. Dobila sem veliko motivacije, v namiznem tenisu pa bom še naprej vztrajala, imam še veliko rezerve. Ko pridem domov, me najprej čakajo reprezentančne priprave na Otočcu, nato pa treninzi v Mengšu. Gremo novim ciljem naproti.«

Katarina je lahko zadovoljna, saj je na turnirju premagala Belgijko (110.), Litovko (323.), Belorusinjo (101.) in Švicarko (86. na svetovni lestvici)!

Iskreno čestitamo!

Besedilo: Mlaj
Foto: UTTU

Katarina Stražar

Antonu Podboršku v spomin

V ponedeljek, 19. aprila 2021, je med vaščani in člani gasilskega društva odjeknila vest, da nas je nenadoma zapustil Anton Podboršek, Matijev Tone. V komaj začetem 73. letu življenja, ob pripravi na jutranji sprehod s hišnim čuvajem, mu je nenadoma prenehalo biti srce.

Tone ob prejemu priznanja na občnem zboru v letu 2019

Tone se je rodil v začetku leta 1949 v zakonu mame Mimi in očeta Toneta. Dve leti pozneje se mu je pridružil brat Janez. Po končani osnovni šoli v Mengšu je zaradi zanimanja za tehniko in vozila šel v uk za avtomehanika. Vajeniško dobo je opravil v avtomehanični delavnici Jurca na Črnučah. Kljub veselju do opravljanja tega poklica ga je strast do vrtenja volana vlekla v poklic šoferja. Po opravljenem vojaškem roku je začel s samostojnim prevozništvom, pozneje pa se je zaposlil kot voznik tovornih vozil v podjetju SCT. V tem podjetju je vestno opravljal svoj poklic do upokojitve. Prav zaradi vestnosti in vzornega službovanja mu je bila zaupana naloga, da je na miklavževo leta 1996 peljal smreko iz kočevskih gozdov, ki je kot božično drevo krasila Trg svetega Petra v Vatikanu.

V letu 1973 je v zakon zapeljal Rezko Petrič z Brega pri Komendi. V zakonu sta se jima rodila sin Damjan v letu 1974 in štiri leta pozneje še hči Irena. Svoj dom so si najprej ustvarili v hiši njegovih staršev, nato pa so si zgradili lastno hišo na domačem vrtu, ob Poti na Dobeno. Tone je že v mladosti čutil povezanost z naravo in je po smrti strica Johana prevzel skrb za njegov čebelnjak. Ljubezen do čebel je še nadgradil in ustvaril nov, večji čebelnjak, ter vestno in gospodarno ravnal s čebeljimi družinami. Ljubezen do čebel in čebelarstvo znanje

pa je prenesel tudi na sina Damjana. Bil je tudi prizadeven in vesten član Čebelarstva Mengeš.

V gasilsko društvo se je vključil kot pionir, skupaj z več vrstniki svoje generacije že v letu 1957. Pridno je osvajal osnovno gasilsko znanje in veščine, ter jih utrjeval s sodelovanjem v tekmovalnih ekipah. Rad je pomagal pri izvedbi tradicionalnih prireditev in drugih dejavnostih v društvu. Ko je društvo prejelo v uporabo večje tovorno vozilo GVC, je bil določen v ekipo voznikov. Za svoje prizadevno delo je v letu 2019 prejel priznanje za 60-letno delo v društvu.

Dragi Tone, zahvaljujemo se ti za vse, kar si storil v dobro društva in tako posredno tudi vasi Loka pri Mengšu. Mirno počivaj v zavetju društvenega čebelnjaka in njegovih pridnih delavk.

Ob tvoji smrti izrekamo ženi Rezki, sinu Damjanu in hčerki Ireni z družinama, bratu Janezu ter drugemu sorodstvu iskreno sožalje.

Od pokojnega člana Toneta smo se poslovili 23. aprila na mengeškem pokopališču.

Prostovoljno gasilsko društvo
Loka pri Mengšu

Prijatelj Mirko išče svoje sorodnike v Mengšu

Spoštovani, na vas se obračam s prošnjo prijatelja Mirka, odvetnika iz Stocktona v Kaliforniji, ZDA, ki v Mengšu išče svoje sorodnike po mamini strani. Zagotovo jih najdem z vašo pomočjo (op. z objavo te prošnje v Mengšanju, v rubriki Pisma bralcev), kajne?

Mirkov stric je bil Janez Šuštaršič. Družina Mirkove matere je bila iz Mengša. Avgust Šuštaršič je bil njegov dedek. Babica je bila Marija (Maria) Šuštaršič (roj. Laboda ali Loboda). Mirkova mati je bila Marija (Mary), njen brat Avgust (Gusti), njena sestra Doroteja (Dorothy). Stari starši so imeli tovarno pohištva, z njo pa so imeli tudi majhno trgovino. Nekaj časa je bil dedek župan mesta.

Pošiljam vam tudi tri fotografije družine, doma in trgovine z lesom. V primeru, da se kdo od njegovih sorodnikov javi v vaše uredništvo, me prosim obvestite, da z njim vzpostavim kontakt. Vnaprej pristrčna hvala.

Besedilo in foto: Dušan

UTRINEK

*Kot utrinek
mi zdrsne skozi glavo
rima prelepa v zvezi srca.
A ko bi rad jo prijel,
zadržal pri sebi, zapisal,
je že ni več, je že ušla,
je za vedno izginila, zame izgubljena,
v globinah veselja.
Zapustila je žalost v duši
in le odsev v zavesti:
Glej, človek, ne v glavi,
v srcu je problem:
Srce se razumu izmika,
ljubosumno skriva svoje melodije,
življenja in smrti rapsodije.*

Pesem in umetniški deli: Aljoša Rode

Mnenje na članek Otvoritev prostorov za fizioterapijo v Zdravstveni postaji Mengeš

V prejšnjem glasilu Občine Mengeš je bila predstavljena nova fizioterapija pod okriljem ZD Domžale.

Fizioterapevtka Mira Skitek sem prenehala izvajati program fizioterapije zaradi odhoda v pokoj.

V članku so predstavljene nove aparature, ki jih je naša fizioterapija prav tako imela že dolga leta – magnetoterapija, laserska terapija, Bioptron – svetlobna terapija ... ob vsem tem nam je bil bolj pomemben odnos do ljudi.

Kljub temu želimo, da bi fizioterapija naprej delovala v prid ljudem in bila v pomoč vsem, ki jo potrebujejo.

Besedilo: bivša fizioterapevtka v ZD Mengeš, Mira Skitek

Dobeno

Regrat

*Od travnih cvetlic imam regrat najraje,
ko cveti, ali kadar kot lučka se maje.
Ko se njegova barva v sonce spreminja,
me na moj poročni prstan spominja.*

*Z leti mineva vse rumeno in zlato,
kosci kosijo regrat in trato.
Moj prstan sijaj je izgubil,
ko svoje srce si drugi obljubil.*

*Vsako leto bo regrat ponovno vzcvetel,
a prstan več moj nikoli žarel.
Ga bom snela, v predal ga bom dala
in cvetov rumenega regrata si bom nabrala.*

Pesem in foto: Frančiška Hunjet

OBČINA MENGEŠ

URADNE URE:

ponedeljek:

8.00 - 12.00

in

13.00 - 15.00

sreda:

8.00 - 12.00

in

13.00 - 17.00

petek:

8.00 - 13.00

*Saj molčala sem dolgo, molče trpela
in upanju sem sladkemu se upirala
in hrepenenje s silo vase zapirala.
Prišla je ura, ko nisem mogla več ...*

ZAHVALA

Tiho, kakor je živela, nas je zapustila naša draga žena, mamica, mama, sestra in teta

DANICA PODBORŠEK

iz Loke pri Mengšu

Ob slovesu naše Danice se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in sovaščanom za izrečena sožalja, poslovitev v vežici in pogrebu, za vse darove za svete maše in obnovo cerkve ter darovano cvetje in sveče.

Zahvaljujemo se prijateljici Mariji Praprotnik in prijateljicam sodelavkam iz Mladinske knjige za pozornost ter spodbudne in ohrabrujoče pogovore v času Daničine dolgoletne bolezni.

Iskrena zahvala tudi osebni zdravnici dr. Gabrijeli Kovač Mohar in njenim sodelavcem za vso skrb in zdravljenje. Hvala tudi njenim zdravnikom in osebju na Onkološkem inštitutu v Ljubljani in drugih bolnišnicah, kjer so Danici reševali življenje in lajšali bolečine. Posebna zahvala tudi Domu počitka Mengeš za hitro pomoč.

Za lepo opravljen pogrebni obred se zahvaljujemo g. župniku Marku Koširju, pevcem kvarteta Krt in pogrebni službi Vrbančič.

Vsi njeni

*Ko prebujalo se jutro,
tihu si odšel,
pustil si le sledi svojih rok,
na naših licih neizmeren jok.
Res težko je slovo,
a v večnosti se zopet snidemo.*

ZAHVALA

V 73. letu je za vedno zaspal in nas zapustil naš dragi

ANTON PODBORŠEK

po domače Matijev Tone

iz Loke pri Mengšu

Ob boleči izgubi izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, sodelavcem, prijateljem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, podarjeno cvetje, sveče, darove svete maše in darove za cerkev.

Iskreno se zahvaljujemo tudi Čebelarškemu društvu Mengeš za tople besede slovesa. Hvala gospodu župniku Marku Koširju za lep cerkveni obred, gasilcem PGD Loka pri Mengšu, praporščakom, pevcem skupine Krt, izvajalcu Tišine ter pogrebni službi Vrbančič.

»Tiho stopim sam čez prag, grem v moj stari čebelnjak ...«

Vsi njegovi

							MENGŠAN GLASILO OBČINE MENGŠ	GENJ	NEKDANJA SMUČARKA (ANJA)	EDVARD KOČBEK	TANKA MREŽASTA TKANINA	PRVI AMERIŠKI VEČNAMENSKI RAČUNALNIK	OBLIKA IMENA KSENJA
							VZEMEK PRI KARTAH (ŠTIH V ŽARGONU)						
							AMERIŠKI SLIKAR (THOMAS, 1844-1917)						
							LOJZKE VODOVNIK			AM. SLIKAR (JONAS)			
							ZEVSOV SIN			NEK. NOGOM. (ALEKSAND.)	ANTON NOVAČAN		
							NAŠE JEZERO				ITA RINA (PRAVO IME)		
TUJE ŽENSKO IME ALI NEKDAJ POPULARNA MEHIŠKA TV NADALJEVANKA Z LETICIO CALDERON	PREBIVALKA STARE VASI PRI POSTOJNI	VINSKA TRTA, TRSNO DEBLO	AVTOR ŠTEFAN MARKOVIČ	SREDNJEVEŠKI ŠTUDENT	LETNI ČAS (TLA (NAREČNO))		DEPARTMA V OSREDNJI FRANCIJI (ORLEANS)	SLIKA GOLEGA TELESA					
ESTONEC (KRAJŠE)			GLIVIČNO VNETHJE, SOR				HRIB PRI BEOGRADU						
DRAMA HENRIKA IBSENA			POTRIDILO O KAKOVOSTI				NADOMESTITEV BOLNEGA IGRALCA						
IZUMRLI AMERIŠKI MAMUT TROBČAR							TANTAL						
ERNEST RENAN		EVA LONGYKA			AZIJSKA DRŽAVA (RANGUN)		NASTJA ČEH	ZADNJICA					
AMERIŠKI VESOLJEC (STUART, APOLLO 14)		KONICA, BODICA			ARZEN		MACESNOV GOZD, MACE-SOVINA						
PREBIVALKA AVSTRILJE					IVAN CANKAR		PREBIVAL. AMERIKE						
KORUZNI STORŽ			MADŽARSKI ŠAHOVSKI VELEMOJSTER (ISTVAN)				AMERIŠKO ŽENSKO IME (ANAGRAM TACE)						
DUŠAN ŠKEDL		KALCIJ	KRPAR	BLOMDAHLOVA OPERA			ERNEST NOVAK	MESTO V KALIFORNIJI (ANAGRAM VELANA)					
KLARINETIST (ERNEST)		KRISTINA REMŠKAR			PESEM SREČKA KOSOVELA		REKA V RUSIJI	KRAJ PRI TRENČINU NA SLOVAŠKEM					
POSUŠENA RIBA SLED, SLANIK					LETALEC, AVIATIK		JUDOVSKO MOŠ. IME						
TOK, ETUI ALI ŽEP V BELI KRAJINI					KMETIJSKA ZADRUGA	MESTO V INDIJI		ERBIJ					
ŽAN NOVAK		JAZBEČJA KOŽA				OZN. LETAL. BRANSON		VZDEVEK I. VIDMARJA					
NEPOVABLJEN SVAT		NADJA FAJDIGA			PREBIVALEC KRANJA								
ZELO DIŠEČA, MASTNA HLAPLJIVA SNOV					INSTINKT, NAGON		PLEME V STARI GRČIJI, EOLCI						

Pomoč: ANIARA, BKG, EAKINS, ENIAC, LOIRET. ROOSA, SJAS, STRANI

Avtor: Štefan Markovič

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Mengšan, april 2021, št. 4: **Trobec Francka** (Knjiga Matjaža Brojana: Slamniki pod Gobavico, Monografija o slannikarstvu na Mengeškem), **Zlatko Bogdanič** (Knjiga Matjaža Brojana: Slamniki pod Gobavico, Monografija o slannikarstvu na Mengeškem), **Katarina Štic in Majda Habjan** (Knjiga Matjaža Brojana: Slamniki pod Gobavico, Monografija o slannikarstvu na Mengeškem)

Nagrado podarja Občina Mengeš. **Rešitev križanke je bila: SLAMNIKI POD GOBAVICO**
Dobitniki nagrado prevzamejo na Občini Mengeš, Slovenska c. 30, Mengeš, s predhodno telefonsko najavo: 01 / 724 71 06.
Nagrada križanke tokratnega glasila Mengšan, maj 2021, št. 5: **Nagrada:** Manjši projektor za domači kino.

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do ponedeljka, 31. maja 2021, na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, s pripisom Nagradna križanka Mengešana. Izžrebani dobitniki nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

OBČINA MENGEŠ
Župan

Spoštovane občanke, spoštovani občani

**Ob občinskem prazniku,
rojstnem dnevu Janeza Trdine,
ki ga obeležujemo 29. maja,
vam čestitam.**

Osrednjo prireditev ob občinskem prazniku
bomo organizirali v skladu z epidemiološkimi razmerami,
ki bodo veljale 29. maja 2021.

Glede na razmere boste o prireditvi obveščeni naknadno.

Župan Občine Mengeš
Franc Jerič